

## ภาคผนวก ก.

ตัวอย่าง การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา  
ในโรงเรียน .....(ชื่อโรงเรียน) .....

โดย นายธนานุสรณ์ สรณะ

การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา  
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ  
ในจังหวัดจันทบุรี

เปลี่ยนเป็น

การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา  
ในโรงเรียน .....(ชื่อโรงเรียน) .....

## บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียน .....  
(ชื่อโรงเรียน) .....

ผู้ประเมิน : .....

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) ..... โดยใช้แบบจำลอง CIPP กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินผลครั้งนี้มีจำนวน 572 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 43 คน ครูผู้สอน 129 คน และประชาชน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นของชุมชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ขยายโอกาสทางการศึกษา มีความต้องการสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนสูงกว่าระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือต้องการให้มีโรงเรียนใกล้บ้านเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา และต้องการให้ ประชากรในหมู่บ้านมีการศึกษาที่สูงขึ้น ตามลำดับ
2. ความพร้อมในด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารการสอนมีความพร้อมในระดับน้อย
3. สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่พบมากที่สุดคือ การจัดการเรียนให้สนองต่อความต้องการของนักเรียน และการเขียนแผนการสอนรายวิชา รองลงมาคือการ จัด แผนการเรียนให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น และวิทยากร และแหล่งวิชาการในท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนสภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนมากที่สุดคือ ความสามารถของครูในการสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพรองลงมาคือ คุณภาพของแบบทดสอบและความพร้อมด้านเอกสารและประเมินผลการเรียน ตามลำดับ
4. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ พบว่า โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ประสบผลสัมฤทธิ์ในด้านต่างๆ คือ

โรงเรียนสามารถรับนักเรียนเข้าเรียนได้อยู่ในระดับมาก นักเรียนที่ออกกลางคันอยู่ในระดับน้อย นักเรียนจบหลักสูตรอยู่ในระดับมาก นักเรียนจบหลักสูตรแล้วไปเรียนต่อมากกว่าออกไปประกอบอาชีพ และนักเรียน ที่จบหลักสูตรส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนปานกลาง

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันนี้ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลโดยตรงต่อสภาพการดำรงชีวิตของเยาวชนและประชาชนทั่วไปทั่วประเทศ การให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอและทั่วถึงเท่าที่จำเป็น ที่จะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และเป็นพลเมืองดีต่อความมุ่งหวังของประเทศชาติ และมีความสามารถเพียงพอที่จะพัฒนา คุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว เศรษฐกิจและสังคมของบ้านเมืองได้ ดังนั้นเยาวชนจึงจำเป็นต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สูงกว่าระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับในปัจจุบัน ภิญโญ สาร (2526) ได้กล่าวถึงการศึกษาว่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้พลเมืองของชาติเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การศึกษาเป็นกระบวนการ พัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน ให้มีความเจริญทั้งแก่ตนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตน์ (2523) ที่กล่าวว่า การที่ประเทศจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและดีมาน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ปัจจัยเหล่านั้นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป คือ ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) เป็นปัจจัยที่สำคัญถึงกับมีคำกล่าวว่า “ถ้าประเทศใดไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ ก็ไม่สามารถพัฒนาด้านอื่นๆ ได้มากนัก ไม่ว่าจะเป็นด้าน เศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง และเป็นที่ยอมรับกันว่า เครื่องมือที่จะทำให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณค่าคือ การศึกษานั้นเอง” และตรงกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530) ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนที่จะสามารถทำการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ ผลผลิตของการศึกษาในอนาคตต้องเป็นพลเมืองของประเทศ ที่สามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหาความหลากหลายมากยิ่งขึ้นในสภาพที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสามารถริเริ่มการพัฒนาตน ครอบครัว ชุมชน ตลอดจนประเทศให้พัฒนาและก้าวหน้าไปอย่างมีหลักการและพื้นฐานของความเข้าใจในเหตุและผล ความถูกต้องความดีงาม และความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

เมื่อพิจารณาถึงการศึกษาคือต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาแบบปกติ ที่ใช้ในการพัฒนาเยาวชน ได้ดำเนินการอยู่แล้ว พบว่า ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กรมสามัญศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้น โดยไม่บังคับ..... (แนวทางในการจัดการศึกษาของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา) .....

จากแนวนโยบายและแนวทาง การดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) ..... ได้เริ่มโครงการดังกล่าวนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ..... เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ในชุมชนนี้ ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากขึ้น เป็นการสนองความต้องการและความเสมอภาค ทางการศึกษา ผู้ทำการประเมินมีความเห็นว่า เนื่องจากประชาชนกำลังประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการว่างงาน ปัญหาค่านิยม ผู้ปกครองยังต้องการส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนต่อในเมือง เป็นต้น จึงเป็นผลให้อัตราการ เรียนต่ออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ อีกประการหนึ่งการดำเนินโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษา เป็นภาระใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษา แห่งชาติ ซึ่งได้รับมาดำเนินการเพียง.....ปีเท่านั้น ย่อมประสบกับปัญหาด้านต่าง ๆ ใน การดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้ประเมินจึงมีความสนใจที่จะประเมินผล โครงการนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อหาข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยให้คณะกรรมการ ของโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนสามารถตัดสินใจได้ว่า ควรจะมีโครงการนี้ต่ออีก หรือไม่ หรือควรปรับปรุงอะไรเพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการมีประสิทธิภาพ บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะของการประเมินโครงการ ดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของชุมชนเกี่ยวกับโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อประเมินความพร้อมของ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และ เอกสาร การสอน

3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอนตาม  
โครงการ

4. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

### ขอบเขตของการประเมินโครงการ

ในการประเมินเรื่องนี้ ประชากรที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่โรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน) .....
2. ผู้บริหาร และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน.....

### คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการประเมินโครงการ

1. โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โครงการขยายโอกาสทาง  
การศึกษาตามแนวของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ระดับความต้องการจำเป็นในด้านต่าง ๆ ของ  
ประชาชนที่ต้องการมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3. ความพร้อม หมายถึง ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงด้านบุคลากร อาคาร  
สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารการสอน ของโรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) .....

4. สภาพปัญหาการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหา  
ข้อขัดข้อง หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนใน  
ด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผล  
และประเมินผลการเรียน

5. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นหลังจากโครงการขยายโอกาส  
ทางการศึกษาได้ดำเนินการมาครบ 3 ปีแล้ว โดยพิจารณาจากจำนวนนักเรียนตามประเด็น  
ต่างๆ ดังนี้

- 5.1 จำนวนนักเรียนตามเป้าหมายที่จะรับเข้าเรียน
- 5.2 จำนวนนักเรียนที่โรงเรียนได้รับเข้าเรียนจริง
- 5.3 จำนวนนักเรียนที่ลาออกกลางคัน
- 5.4 จำนวนนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

- 5.5 จำนวนนักเรียนที่เรียนจบแล้วเรียนต่อ
- 5.6 จำนวนนักเรียนที่เรียนจบแล้วออกไปประกอบอาชีพ
- 5.7 จำนวนนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในแต่ละช่วงของระดับผลการเรียนเฉลี่ย ได้แก่ น้อยกว่า 1, 1.00 – 1.99, 2.00 – 2.99 และ 3.00 – 4.00
6. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วย หัวหน้าหมวดในโรงเรียน..... (ชื่อโรงเรียน) .....
7. ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1–3 ในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
8. ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) .....
9. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนอยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) .....

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ผลการประเมินครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นของชุมชนและสภาพการดำเนินงาน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียน .....
2. ผลการประเมินสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการวางแผนและพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียน.....

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

## บทที่ 2

### เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน).....ผู้ประเมินได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ พร้อมด้วยรายงานการประเมินโครงการหรือการวิจัยเชิงประเมินที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ โดยเรียงลำดับหัวข้อที่จะเสนอดังนี้

1. ความหมายและรูปแบบการประเมินโครงการ
2. รูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แนวทางการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. รายงานการประเมินโครงการหรืองานวิจัยเชิงประเมินที่เกี่ยวข้อง

.....  
..... (รายละเอียดของเนื้อหาทั้ง 4 หัวข้อ) .....  
.....

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

### บทที่ 3

#### วิธีการประเมินโครงการ

การประเมินผลครั้งนี้เพื่อประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) ..... โดยใช้แบบจำลอง CIPP เป็นแนวทางในการประเมินโครงการ ซึ่งผู้ประเมินได้ดำเนินการดังนี้

#### ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่โรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน)..... ซึ่งมีบุตรหลานหรือเด็กในปกครองที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในปีการศึกษา.....จำนวนทั้งสิ้น ..... คน
2. ผู้บริหาร ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และประชาชนที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน ผู้บริหารจำนวน.....คน ครูผู้สอนจำนวน.....คน และประชาชนจำนวน.....คน

#### กลุ่มตัวอย่าง

ในกลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนนั้น ผู้ประเมินกำหนดให้ประชากรทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการประเมินครั้งนี้ เนื่องจากประชากรในกลุ่มนี้มีน้อย ส่วนในกลุ่มประชาชน ผู้ประเมินได้มาจากการสุ่มผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย ๆ (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดโดยใช้ตารางของยามาเน (Yamane) ณ ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% ได้จำนวน....คน แต่ในการประเมินจะใช้.....คน รายละเอียดดังตารางที่.....

ตารางที่.... แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

| สถานภาพ   | จำนวนกลุ่มตัวอย่าง |
|-----------|--------------------|
| ผู้บริหาร | .....              |
| ครูผู้สอน | .....              |
| ชุมชน     | .....              |
| รวม       | .....              |

### เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด และแบบสำรวจรายการ 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีดังนี้

**ชุดที่ 1** เป็นแบบสอบถามสำหรับชุมชน เกี่ยวกับความต้องการจำเป็น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

|   |         |            |
|---|---------|------------|
| 5 | หมายถึง | มากที่สุด  |
| 4 | หมายถึง | มาก        |
| 3 | หมายถึง | ปานกลาง    |
| 2 | หมายถึง | น้อย       |
| 1 | หมายถึง | น้อยที่สุด |

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งสิ้นจำนวน 6 ข้อ

**ชุดที่ 2** เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** เป็นแบบสำรวจรายการ เพื่อประเมินความพร้อมในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารการสอนของโรงเรียนว่ามีความพอเพียงหรือไม่ กรณีที่ตอบไม่เพียงพอได้ให้ผู้ตอบเสนอแนะแนวทางที่ควรแก้ไขไว้ด้วย ซึ่งมีคำถามทั้งสิ้นจำนวน 24 ข้อ แยกออกได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากร จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านอาคารสถานที่ จำนวน 5 ข้อ

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 5 ข้อ

4. ด้านเอกสารการสอน จำนวน 5 ข้อ

**ตอนที่ 2** เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน โดยให้ผู้ตอบได้ประเมินว่าโรงเรียนของตนมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับใด ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีคำถามทั้งสิ้น จำนวน 22 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ

2. ปัญหาการวัดและการประเมินผลการเรียน จำนวน 12 ข้อ

**ชุดที่ 3** เป็นแบบสำรวจเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แยกออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** เป็นแบบสำรวจจำนวนนักเรียนตามเป้าหมายเข้าเรียนจริง ออกกลางคัน จบหลักสูตร และเรียนต่อ หรือออกไปประกอบอาชีพ โดยแยกออกเป็นปีการศึกษาที่นักเรียน ได้จบหลักสูตรแต่ละปี

**ตอนที่ 2** เป็นแบบสำรวจจำนวนนักเรียน ในแต่ละช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ย เมื่อเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ช่วงน้อยกว่า 1, 1.00 – 1.99, 2.00 – 2.99 และ 3.00 – 4.00

## วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ประเมินได้ดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แล้วสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา แก้ไขปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับปรับปรุง แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้อีกครั้ง

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 18 คน ใน โรงเรียนใกล้เคียง และประชาชนในชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน

จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ( $\alpha$  - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งปรากฏว่า แบบสอบถามประเภทประมาณค่า (Rating Scale) ที่ใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอน ในด้านสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน และสภาพปัญหาการวัดและการประเมินผลการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 8.06 และ 0.83 ตามลำดับ แบบสอบถามที่ใช้กับ ชุมชน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

#### 5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการวิจัย

### รูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน)..... ผู้ประเมินได้ใช้แบบจำลอง CIPP เป็นแนวทางในการประเมินโครงการดังนี้

1. ประเมินบริบท (Context) ประเมินความต้องการจำเป็นของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) .....
2. ประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input) ประเมินความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้
  - 2.1 บุคลากร
  - 2.2 อาคารสถานที่
  - 2.3 วัสดุอุปกรณ์
  - 2.4 เอกสารการสอน
3. ประเมินกระบวนการ (Process) ประเมินในด้านต่อไปนี้
  - 3.1 สภาพปัญหาการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอน
  - 3.2 สภาพปัญหาในด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
4. ประเมินผลผลิต (Product) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ดังนี้
  - 4.1 จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนได้จริง
  - 4.2 จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน
  - 4.3 จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
  - 4.4 จำนวนนักเรียนที่เรียนจบแล้วไปเรียนต่อ

- 4.5 จำนวนนักเรียนที่จบแล้วไปประกอบอาชีพ
- 4.6 จำนวนนักเรียนในแต่ละช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้
- 5.1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้ประเมินนำแบบสอบถามไปดำเนินการและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
- 5.2 ผู้ประเมินแจกแบบสอบถามการวิจัยไปทั้งสิ้น.....ฉบับ และได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น.....ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.48 ปรากฏดังตารางที่.....

ตารางที่... แสดงจำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับกลับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

| กลุ่มตัวอย่าง | จำนวนแบบสอบถาม |           |        |
|---------------|----------------|-----------|--------|
|               | แจกไป          | ได้รับคืน | ร้อยละ |
| ผู้บริหาร     | .....          | .....     | 100.00 |
| ครูผู้สอน     | .....          | .....     | 97.73  |
| ประชาชน       | .....          | .....     | 100.00 |
| รวม           | .....          | .....     | 99.48  |

จากตารางที่..... แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามที่แจกไปรวมทั้งสิ้น.....ฉบับ ได้รับคืน.....ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.48 โดยแจกผู้บริหาร.....ฉบับ ได้รับคืน.....ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 แจกครูผู้สอน.....ฉบับ ได้รับคืน.....ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.73 แจกประชาชน .....ฉบับ ได้รับคืน.....ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

## 6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสำรวจ ผู้ประเมินใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

- 6.1 ร้อยละ
- 6.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ )
- 6.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

## เกณฑ์ในการตัดสินข้อมูลความคิดเห็น

ผู้ประเมินนำข้อมูลมาหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการพิจารณาค่าร้อยละ (Percentage) ของความคิดเห็นนั้น ใช้เกณฑ์ดังนี้

|                            |                                        |
|----------------------------|----------------------------------------|
| ค่าร้อยละตั้งแต่ 75 ขึ้นไป | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด  |
| ค่าร้อยละตั้งแต่ 50 – 74   | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง    |
| ค่าร้อยละตั้งแต่ 30 – 49   | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย       |
| ค่าร้อยละน้อยกว่า 30       | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด |

ในการพิจารณาค่าตัวกลางเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) ของความคิดเห็นนั้น จะใช้เกณฑ์ดังนี้

|                              |                                        |
|------------------------------|----------------------------------------|
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด  |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก        |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง    |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย       |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 | หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด |

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

## บทที่ 4

### ผลการประเมินโครงการ

ผู้ประเมินได้เสนอผลการประเมิน โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาตามความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน).....

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพร้อมในด้าน บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และด้านเอกสารการสอน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัญหาของโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียน ..... (ชื่อโรงเรียน) .....

- 1) จำนวนนักเรียนที่โรงเรียนรับเข้าเรียนได้จริง
- 2) จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน
- 3) จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
- 4) จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรแล้วไปเรียนต่อ
- 5) จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรแล้วไปประกอบอาชีพ
- 6) จำนวนนักเรียนในแต่ละช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร

### ผลการประเมิน

ตอนที่ 1 ประเมินความต้องการจำเป็นของชุมชน

ในการประเมินเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของชุมชนนั้น ผู้ประเมินทำการสอบถามจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน)..... ผลการประเมินปรากฏดังตารางที่ .....

ตารางที่..... ความต้องการจำเป็นของชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน  
ขยายโอกาสทางการศึกษา

| ความต้องการ                                                              | ระดับความต้องการ |                        |              |        |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------------|--------------|--------|
|                                                                          | $\bar{X}$        | แปลความ                | S.D.         | อันดับ |
| 1. ให้มีโรงเรียนใกล้บ้านเปิดสอนระดับ<br>มัธยมศึกษา                       | 4.68<br>4.75     | มากที่สุด<br>มากที่สุด | 0.24<br>0.25 | 2<br>1 |
| 2. ต้องการสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนสูง<br>กว่าระดับประถมศึกษา             | 4.67             | มากที่สุด              | 0.24         | 3      |
| 3. ต้องการให้ประชากรในหมู่บ้านมีการศึกษา<br>ที่สูงขึ้น                   | 3.46             | มาก                    | 0.16         | 6      |
| 4. ต้องการให้ประชากรในท้องถิ่นมีการศึกษา<br>ขั้นต่ำอยู่ในระดับมัธยมศึกษา | 4.57             | มากที่สุด              | 0.23         | 4      |
| 5. ต้องการให้บุตรหลานเรียนต่อมัธยมศึกษา<br>ในโรงเรียนใกล้บ้าน            | 4.07             | มาก                    | 0.19         | 5      |
| 6. ท้องถิ่นมีความต้องการแรงงานจากผู้จบ<br>ในระดับมัธยมศึกษามากขึ้น       |                  |                        |              |        |
| ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของ                                         | 4.37             | มาก                    | 0.22         | -      |

จากตาราง..... แสดงให้เห็นว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของชุมชนโดย  
เฉลี่ย มีค่าความต้องการอยู่ในระดับมาก ถ้าพิจารณารายละเอียดจะเห็นว่า ชุมชนมีความ  
ต้องการสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนสูงกว่าประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับ  
หนึ่ง รองลงมาคือให้มีโรงเรียนใกล้บ้านเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา และต้องการให้  
ประชากรในหมู่บ้านมีการศึกษาที่สูงขึ้น ตามลำดับ ส่วนความต้องการให้ประชากรใน  
ท้องถิ่น มีการศึกษาขั้นต่ำอยู่ในระดับมัธยมศึกษาเป็นอันดับสุดท้าย

**ตอนที่ 2** ผลการประเมินความพร้อมในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และด้านเอกสารการสอนของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในแต่ละด้านปรากฏผลดังแสดงในตารางที่.....ถึง..... (ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างมาเพียง 1 ตารางเท่านั้น ส่วนตารางอื่นๆ ของตอนที่ 2 เสนอในทำนองเดียวกัน)

ตารางที่.... ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับ  
ความพร้อมด้านบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

| รายการประเมิน                                                         | รวม          |                     | ผู้บริหาร    |                     | ครูผู้สอน    |                     |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------|---------------------|--------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                                                                       | พอเพียง<br>% | ไม่<br>พอเพียง<br>% | พอเพียง<br>% | ไม่<br>พอเพียง<br>% | พอเพียง<br>% | ไม่<br>พอเพียง<br>% |
| <b>ความพร้อมด้านบุคลากร</b>                                           |              |                     |              |                     |              |                     |
| 1. ความพอเพียงของครูผู้สอนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน              | 42.44        | 57.56               | 41.86        | 58.14               | 42.63        | 57.37               |
| 2. จำนวนบุคลากรในท้องถิ่นที่ช่วยสอนวิชาชีพ                            | 47.68        | 52.32               | 41.86        | 58.14               | 49.61        | 50.39               |
| 3. ความร่วมมือในการช่วยสอนจากครูในกลุ่มโรงเรียน                       | 36.62        | 63.38               | 23.26        | 76.74               | 42.63        | 57.37               |
| 4. จำนวนบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานทางด้านการเรียนการสอน | 49.41        | 50.59               | 53.50        | 46.50               | 48.06        | 51.94               |
| 5. ความเพียงพอของครูอาจารย์ในหมวดวิชาต่อไปนี้                         |              |                     |              |                     |              |                     |
| 5.1 ภาษาไทย                                                           | 62.80        | 37.20               | 60.48        | 39.52               | 63.56        | 36.44               |
| 5.2 ภาษาอังกฤษ                                                        | 57.56        | 42.44               | 53.50        | 46.50               | 58.91        | 41.09               |
| 5.3 สังคมศึกษา                                                        | 66.28        | 33.72               | 65.12        | 34.88               | 66.66        | 33.34               |

| รายการประเมิน                                 | รวม          |                     | ผู้บริหาร    |                     | ครูผู้สอน    |                     |
|-----------------------------------------------|--------------|---------------------|--------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                                               | พอเพียง<br>% | ไม่<br>พอเพียง<br>% | พอเพียง<br>% | ไม่<br>พอเพียง<br>% | พอเพียง<br>% | ไม่<br>พอเพียง<br>% |
| 5.4 วิทยาศาสตร์                               | 69.19        | 30.81               | 65.12        | 34.88               | 70.54        | 29.46               |
| 5.5 คณิตศาสตร์                                | 67.44        | 32.56               | 76.74        | 23.26               | 64.34        | 35.66               |
| 5.6 ศิลปศึกษา                                 | 42.44        | 57.56               | 30.32        | 69.77               | 46.51        | 53.49               |
| 5.7 ดนตรีศึกษา                                | 31.98        | 68.02               | 30.32        | 69.77               | 32.55        | 67.45               |
| 5.8 พลศึกษา                                   | 51.71        | 48.26               | 44.20        | 55.80               | 54.26        | 45.74               |
| 5.9 การงานและอาชีพ                            | 37.80        | 62.20               | 30.23        | 69.77               | 40.31        | 59.69               |
| ผลการประเมินความพร้อมด้าน<br>บุคลากรโดยเฉลี่ย | 51.03        | 48.97               | 47.41        | 52.59               | 48.65        | 51.35               |

จากตาราง.... พบว่า ผลการประเมินความพร้อมด้านบุคลากรทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนนั้นมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยร้อยละอยู่ในระหว่าง 50 – 74) แต่เมื่อพิจารณา ลงไปในรายละเอียดแต่ละหมวดวิชา ครู - อาจารย์ในหมวดวิทยาศาสตร์ มีความพร้อมมากที่สุด (ร้อยละ 69.19) ส่วนครู – อาจารย์ในหมวดดนตรีศึกษามีความพร้อมน้อยที่สุด (ร้อยละ 31.98) ในขณะที่ผู้บริหารเห็นว่า ครู – อาจารย์ในหมวดวิชา คณิตศาสตร์ มีความพร้อมมากที่สุด (ร้อยละ 76.74) และครู – อาจารย์ในหมวดวิชา ศิลปศึกษา และการงานและอาชีพ มีความพร้อมน้อยที่สุด (ร้อยละ 30.23) ส่วนครูผู้สอนเห็นว่า ครู – อาจารย์หมวดวิทยาศาสตร์ มีความพร้อมมากที่สุด (ร้อยละ 70.54) และครู – อาจารย์ในหมวดวิชาศิลปศึกษามีความพร้อมน้อยที่สุด (ร้อยละ 32.55)

**ตอนที่ 3** ผลการประเมินสภาพปัญหาของโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในแต่ละด้านปรากฏผลดังแสดงในตารางที่.....ถึง..... (จะขอยกตัวอย่างมาเพียง 1 ตารางเท่านั้นส่วนตารางอื่นๆ ของตอนที่ 3 เสนอในทำนองเดียวกัน)

ตารางที่..... สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน  
และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

| รายการปัญหา                                                       | ระดับของปัญหา |       |           |       |           |       |
|-------------------------------------------------------------------|---------------|-------|-----------|-------|-----------|-------|
|                                                                   | รวม           |       | ผู้บริหาร |       | ครูผู้สอน |       |
|                                                                   | $\bar{X}$     | S.D.  | $\bar{X}$ | S.D.  | $\bar{X}$ | S.D.  |
| <b>ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน</b>                              |               |       |           |       |           |       |
| 1. การจัดแผนการเรียนให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น              | 2.89          | 0.241 | 3.05      | 0.479 | 2.84      | 0.485 |
| 2. การจัดแผนการเรียนให้สนองต่อความต้องการของนักเรียน              | 2.98          | 0.241 | 2.84      | 0.485 | 2.81      | 0.281 |
| 3. การจัดสอนซ่อมเสริม                                             | 2.66          | 0.248 | 2.67      | 0.493 | 2.66      | 0.286 |
| 4. วิทยาการและแหล่งวิชาการในท้องถิ่น                              | 2.86          | 0.242 | 2.93      | 0.482 | 2.84      | 0.485 |
| 5. การเขียนแผนการสอนรายวิชา                                       | 2.98          | 0.241 | 3.12      | 0.483 | 2.94      | 0.278 |
| 6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน                        | 2.59          | 0.251 | 2.72      | 0.491 | 2.55      | 0.292 |
| 7. ความรู้ความสามารถของครูในวิชาที่สอน                            | 2.55          | 0.253 | 2.67      | 0.495 | 2.50      | 0.295 |
| 8. การจัดครูเข้าสอนตามรายวิชาต่างๆ                                | 2.66          | 0.248 | 2.88      | 0.483 | 2.59      | 0.289 |
| 9. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย           | 2.52          | 0.299 | 2.86      | 0.484 | 2.40      | 0.302 |
| 10. การจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอน | 2.77          | 0.244 | 3.02      | 0.482 | 2.68      | 0.283 |

จากตารางที่..... พบว่า เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนแล้ว  
สิ่งที่เป็นปัญหาคือเรื่องการจัดแผนการเรียนให้สนองความต้องการของ  
นักเรียน และการเขียนแผนการสอนรายวิชา ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา  
ได้แก่ การจัดแผน การเรียนให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและวิทยาการและแหล่ง  
วิชาการในท้องถิ่น แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละกลุ่มแล้วปรากฏผลดังนี้ ในกลุ่ม

ผู้บริหารเห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหาอันดับหนึ่งคือ เรื่องการเขียนแผนการสอนรายวิชา ซึ่งเป็นปัญหาระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ การจัดแผนการเรียนให้สนองความต้องการของท้องถิ่น การจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เทคนิคการสอน วิทยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่นตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มครูผู้สอนเห็นว่า การเขียนแผนการสอนรายวิชาเป็นปัญหาอันดับหนึ่ง ซึ่งก็เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน รองลงมาได้แก่ การจัดแผนการสอนให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น วิทยากร แหล่งวิชาการในท้องถิ่น และการจัดแผนการเรียนให้สนองต่อความต้องการของนักเรียน ตามลำดับ

#### ตอนที่ 4 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้ประเมินสำรวจจากจำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ตามรายการต่างๆ ซึ่งปรากฏดังตารางที่..... ถึง ..... (จะขอยกตัวอย่างมาเพียง 1 ตารางเท่านั้นส่วนตารางอื่นๆ ของตอนที่ 4 เสนอในทำนองเดียวกัน)

ตารางที่..... จำนวนนักเรียนตามเป้าหมายที่กำหนดรับเข้าเรียน นักเรียนที่รับเข้าเรียนได้ นักเรียน ที่ออกกลางคัน นักเรียนที่จบหลักสูตร นักเรียนที่เรียนต่อ และออกไปประกอบอาชีพ ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2535 – 2537 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

| ปีการศึกษา | นักเรียนตามเป้าหมาย | รับเข้าเรียน |        | ออกกลางคัน |        | จบหลักสูตร |        | เรียนต่อ |        | ประกอบอาชีพ |        |
|------------|---------------------|--------------|--------|------------|--------|------------|--------|----------|--------|-------------|--------|
|            |                     | จำนวน        | ร้อยละ | จำนวน      | ร้อยละ | จำนวน      | ร้อยละ | จำนวน    | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ |
| 2535       | .....               | .....        | 72.50  | .....      | 24.14  | .....      | 75.86  | .....    | 27.27  | .....       | 72.73  |
| 2536       | .....               | .....        | 79.30  | .....      | 23.39  | .....      | 76.61  | .....    | 59.29  | .....       | 40.71  |
| 2537       | .....               | .....        | 81.96  | .....      | 18.03  | .....      | 81.97  | .....    | 63.43  | .....       | 36.57  |
| รวม        | .....               | .....        | 80.66  | .....      | 20.09  | .....      | 79.91  | .....    | 60.88  | .....       | 39.12  |

จากตารางที่..... พบว่า ในแต่ละปีการศึกษาโรงเรียนรับนักเรียนได้เพิ่มขึ้นจากการตั้งเป้าหมายไว้ทุกปี คือ ปีการศึกษา 2535 ร้อยละ 72.50 ปีการศึกษา 2536 ร้อยละ 79.30 และปีการศึกษา 2537 ร้อยละ 81.96 นักเรียนที่ออกกลางคันมีจำนวนลดลงทุกปี คือ ปีการศึกษา 2535 ร้อยละ 24.41 ปีการศึกษา 2536 ร้อยละ 23.39 และปีการศึกษา 2537 ร้อยละ 18.03 นักเรียนจบหลักสูตรมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี คือ ปีการศึกษา 2535 ร้อยละ 75.86 ปีการศึกษา 2536 ร้อยละ 76.61 และปีการศึกษา 2537 ร้อยละ 81.97 นักเรียนจบหลักสูตรแล้วไปเรียนต่อมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี คือ ปีการศึกษา 2535

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

## บทที่ 5

### สรุปผลการประเมิน อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การประเมินเรื่องนี้เป็น การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น.....คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร.....คน ครูผู้สอน.....คน และประชาชน .....คน ในการประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินใช้แบบประเมิน CIPP เป็นรูปแบบในการประเมิน

#### สรุปผลการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนได้ผล ดังนี้

**ตอนที่ 1** การประเมินความต้องการจำเป็นของชุมชน ที่อยู่ในเขตพื้นที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ความต้องการจำเป็นของชุมชนที่จะต้องมีการขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับความต้องการมาก โดยเฉพาะมีความต้องการสนับสนุนบุคลากรให้เรียนสูงกว่าระดับประถมศึกษามากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือต้องการให้มีโรงเรียนใกล้บ้านเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา และต้องการให้ประชากรในหมู่บ้านมีการศึกษาสูงขึ้นตามลำดับ ความต้องการอันดับสุดท้าย คือ ต้องการให้ประชากรในท้องถิ่นมีการศึกษาขั้นต่ำอยู่ในระดับมัธยมศึกษา

**ตอนที่ 2** ผลการประเมินความพร้อมในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และด้านเอกสารการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านบุคลากรผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เห็นว่า ความพร้อมด้านบุคลากร มีความพร้อมในระดับปานกลาง ส่วนความร่วมมือในการช่วยสอนจากครูในกลุ่มโรงเรียนมีน้อย สำหรับครู – อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาที่ขาดแคลนมากที่สุดคือดนตรีศึกษา การงานและอาชีพและศิลปศึกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เห็นว่าโรงเรียน ยังขาดอาคารเอนกประสงค์หรือโรงฝึกงาน ไว้สำหรับปฏิบัติงาน ด้านวิชาชีพ

มากที่สุด รองลงมาคือ สถานที่สำหรับนักเรียนได้พักผ่อน และอาคารเรียนถาวรที่สามารถจัดการเรียนการสอน

2.3 ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เห็นว่า ครุภัณฑ์การศึกษาด้านโสตทัศนศึกษามีความพร้อมมาก ส่วนเครื่องใช้สำนักงานมีความพร้อมน้อยมาก และวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนวิชาสามัญ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนวิชาชีพ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเลือกเสรี มีความพร้อมในระดับน้อย

2.4 ความพร้อมด้านเอกสารการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เห็นว่า โรงเรียนมีหนังสือเอกสารประกอบการค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาชีพยังไม่พร้อมมากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือเอกสารการค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาเลือกเสรี ส่วนหนังสือหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการวัดผลและประเมินผล แบบเรียนรายวิชาต่าง ๆ และคู่มือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีความพร้อมปานกลาง

**ตอนที่ 3** การประเมินสภาพปัญหาของโรงเรียนในด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน ตามความคิดของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

3.1 สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหอันดับแรกคือ การจัดแผนการเรียนให้สนองความต้องการของนักเรียนและการเขียนแผนการสอนรายวิชา ซึ่งมีปัญหาปานกลาง รองลงมาได้แก่ การจัดการเรียนการสอนให้สนองความต้องการของท้องถิ่นและการจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอนตามลำดับ ส่วนเรื่องที่เป็นปัญหาสุดท้ายคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งมีปัญหในระดับปานกลาง

3.2 สภาพปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหอันดับแรกคือ ความสามารถของครู ในการสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพซึ่งเป็นปัญหาปานกลาง รองลงมาได้แก่ คุณภาพของแบบทดสอบ ความพร้อมด้านเอกสาร การวัดและประเมินผลการเรียนและความรู้ของครู เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ตามลำดับ

#### ตอนที่ 4 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการแยกออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

##### ส่วนที่ 1 เป็นการสำรวจจำนวนนักเรียน 6 รายการ ดังนี้

4.1.1 จำนวนนักเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ว่าจะรับนักเรียนเข้าเรียนได้ในปีการศึกษา 2533 จำนวน.....คน ปีการศึกษา 2534 จำนวน.....คน ปีการศึกษา 2535 จำนวน.....คน รวมจำนวนนักเรียนตามเป้าหมายที่โรงเรียนจะรับเข้าเรียนใน 3 ปีแรก มีทั้งสิ้น .....คน แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้ตั้งเป้าหมายการรับนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นลำดับทุกปี

4.1.2 จำนวนนักเรียนที่โรงเรียนรับเข้าเรียนได้จริง ในปีการศึกษา 2533 รับได้.....คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ปีการศึกษา 2534 รับได้.....คน คิดเป็นร้อยละ 79.30 ปีการศึกษา 2535 รับได้.....คน คิดเป็นร้อยละ 81.96 รวม 3 ปีแรก โรงเรียนรับเข้าเรียนได้.....คน คิดเป็นร้อยละ 80.66 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในโรงเรียน..... สามารถรับนักเรียนได้ใกล้เคียงตามเป้าหมายและมีจำนวนมากขึ้นทุกปี

4.1.3 จำนวนนักเรียนที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันนับตั้งแต่เข้าเรียนในปีการศึกษาแรกจนกระทั่งจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ออกจากกลางคัน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ 24.14 ปีการศึกษา 2534 ออกจากกลางคัน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ 23.39 และตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 ออกจากกลางคัน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ 18.03 รวมระยะ 3 ปีแรกมีนักเรียนต้องออกจากกลางคันจำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ 20.09 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีนักเรียนที่ต้องออกจากกลางคันมีจำนวนลดลงทุกปี

4.1.4 จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2535 มีจำนวนทั้งสิ้น.....คน คิดเป็นร้อยละ 75.86 ปีการศึกษา 2536 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ 76.61 และปีการศึกษา 2537 จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ 81.97 จำนวน นักเรียนที่จบหลักสูตร รวม 3 ปีการศึกษามีทั้งสิ้น.....คน คิดเป็นร้อยละ 79.91 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีนักเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้นทุกปี

4.1.5 จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในแต่ละปีการศึกษา ได้ออกไปเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นหรือไปประกอบอาชีพ ปรากฏว่า ในปีการศึกษา 2535 มีนักเรียนเรียนต่อจำนวน.....คน และประกอบอาชีพ.....คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และ 72.73 ตามลำดับ ปีการศึกษา 2536 เรียนต่อ.....คน ประกอบอาชีพ.....คน คิดเป็นร้อยละ 59.29 และ 40.71 ตามลำดับ และปีการศึกษา 2537 เรียนต่อจำนวน.....คน และประกอบอาชีพ.....คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และ 63.43 ตามลำดับ (รวม 3 ปีการศึกษา มีนักเรียนเรียนต่อ.....คน ประกอบอาชีพ.....คน คิดเป็นร้อยละ 60.88 และ 39.12 ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่า จำนวนนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการศึกษาต่อในชั้นสูงขึ้นมากกว่าออกไปประกอบอาชีพ

**ส่วนที่ 2** จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในแต่ละช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ย โดยแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ระดับผลการเรียนเฉลี่ย ปรากฏผลดังนี้

จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น.....คน แยกเป็นจำนวนนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยตาม ช่วงต่างๆ ได้ดังนี้

ช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ย น้อยกว่า 1 จำนวน ..... คน

ช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ย 1.00 – 1.99 จำนวน ..... คน

ช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.00 – 2.99 จำนวน ..... คน

ช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.00 – 4.00 จำนวน ..... คน

จากการสำรวจแสดงให้เห็นว่า ไม่มีนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในช่วงน้อยกว่า 1 และนักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.00 – 2.99 จำนวนนักเรียนที่มี ผลการเรียนเฉลี่ยช่วง 1.00 – 1.99 มีมากกว่าจำนวนที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.00 – 4.00

## อภิปรายผล

จากการประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน).....ตามความคิดเห็นของชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นของชุมชนอยู่ในเขตพื้นที่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยสภาพรวมแล้ว มีความต้องการจำเป็นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะมีความต้องการสนับสนุนให้บุตรหลานของตนเรียนในระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา และต้องการให้มีโรงเรียนใกล้บ้านเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่พยายามจะเปิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพิ่มขึ้นอีกปีละ 1,000 โรงเรียนตลอดช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ตั้งเป้าหมายไว้รับนักเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมดร้อยละ 100 ปรากฏดังตารางที่..... แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนที่มีฐานะยากจน ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และต้องการให้เด็กทำงานหารายได้ช่วยครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2535)

2. ความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และเอกสารการสอน มีดังนี้

2.1 ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า บุคลากรในโรงเรียน มีความพร้อมปานกลาง ความร่วมมือในการสอนจากครูในกลุ่มโรงเรียนมีน้อย หมวดวิชาที่มีครูสอนไม่เพียงพอได้แก่ ดนตรีศึกษา การงานและอาชีพ และศิลปศึกษา ซึ่งผลการประเมินนี้สอดคล้องกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2535) เกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากรว่าครูผู้สอนวิชาชีวะมีเพียงจำนวนร้อยละ 12.30 ที่จบวิชาชีวะ และพบว่าครูในปัจจุบันยัง ไม่เพียงพอที่จะรับการสอนระดับมัธยมศึกษา และปรีชา นิพนธ์พิทยา (2523) พบว่า ขาดครูที่มีความรู้ในวิชาการทำงานและอาชีพ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้โรงเรียนได้เสนอแนวทางที่ควรแก้ไขคือ ให้มีการบรรจุครูผู้สอนเพิ่มเติมในวิชาที่ขาดครูผู้สอน และให้มีการฝึกอบรมครูประจำการเพิ่มเติม นอกจากนี้ได้เสนอแนะให้หมุนเวียนครูในกลุ่มโรงเรียนมาช่วยสอนและหาบุคลากรท้องถิ่นมาช่วยสอน

2.2 ด้านอาคารสถานที่ จากผลการประเมินผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า ด้านอาคารสถานที่มีความพร้อมในระดับน้อย โดยเฉพาะอาคารเอนกประสงค์หรือโรงฝึกงานไว้สำหรับปฏิบัติงานด้านอาชีพและสถานที่สำหรับนักเรียนได้พักผ่อน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาและวิจัยของ โสภณ โสมดี (2526) พบว่าการดำเนินการใช้หลักสูตรการงานและอาชีพ ด้านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานตามความเห็นโดยส่วนรวม

อยู่ในระดับน้อย และ ไกร ไทยกกล้า (2524) ได้ศึกษาและวิจัยพบว่า ด้านอาคารสถานที่นั้นโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มาก ปัญหาดังกล่าวนี้นักเรียนได้เสนอแนะแนวทางที่ควรแก้ไขว่า ควรของงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างเพิ่มเติม และให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ห้องและอาคารเรียนต่างๆ เพื่อให้พอเพียง

2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ จากผลการประเมินจะเห็นว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ใน..... มีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับน้อย ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า โรงเรียนยังขาดเครื่องใช้สำนักงานมากที่สุด รองลงมาได้แก่ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรีและวิชาชีพ ตามลำดับ ซึ่งผลการประเมินนี้สอดคล้องกับผลการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 88.79 ยังมีวัสดุครุภัณฑ์ยังไม่เพียงพอ และโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 94.59 มีอุปกรณ์การเรียน การสอนไม่เพียงพอ โดยขาดแคลนอุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพมากที่สุด ทั้งนี้โรงเรียนได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขว่า ให้ของบประมาณในการจัดซื้อเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเร่งรณรงค์จัดหาทุน หรืองบประมาณในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ เครื่องใช้สำนักงานและอุปกรณ์การเรียนการสอนในวิชาที่ยังไม่เพียงพอให้มากกว่าที่เป็นอยู่

2.4 ด้านเอกสารการสอน จากผลการประเมินพบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความพร้อมด้านเอกสารการสอนอยู่ในระดับน้อย และที่ไม่เพียงพอในอันดับแรก ได้แก่ หนังสือเอกสารประกอบการค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาชีพ วิชาเลือกเสรีและวิชาสามัญ ตามลำดับผลการประเมินนี้สอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) ที่พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ได้แก่ คู่มือครู แบบเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม หนังสืออ่านประกอบ ซึ่งความขาดแคลนดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พยายามแก้ไขโดยจัดทำโครงการพัฒนา ห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ ทำการจัดหาและจัดซื้อหนังสือสำหรับการค้นคว้าให้กับโรงเรียน ตลอดจนจัดทำโครงการจัดซื้อแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โครงการจัดทำคู่มือครู นอกจากนี้ยังจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดกับโรงเรียนจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวยังสนองต่อความต้องการที่ไม่

เพียงพอ จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องแก้ไขหาวิธีให้ได้มาซึ่งงบประมาณ เพื่อการจัดหาหรือจัดซื้อเพิ่มเติมโดยเร่งด่วน

### 3. การประเมินสภาพปัญหา

3.1 สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ผลจากการประเมินความคิดของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนพบว่า การจัดการเรียนการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง เรื่องที่เป็นปัญหาอันดับแรกคือ การเขียนแผนการสอนรายวิชา รองลงมาได้แก่ การจัดแผนการเรียนการสอนให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น และการจัดอบรมสัมมนาครูเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ และเทคนิคการสอน เนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ ต้องรับหน้าที่สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องสอนหลายๆ วิชาในการเขียนแผนการสอนรายวิชานั้นครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในรายวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี รวมไปถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตร และระเบียบการประเมินผลการเรียนด้วย แม้ว่าจะได้มีการจัดอบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำแผนการสอนรายวิชาพร้อมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาแล้วก็ตาม แต่ส่วนใหญ่จะเป็นวิชาแกนและวิชาบังคับเลือกเท่านั้น สำหรับรายวิชาอื่นๆ โรงเรียนเป็นผู้จัดทำเอง โรงเรียนไม่มีเอกสารและหนังสืออ่านประกอบกิจกรรมต่างๆ ครูผู้สอนจะจัดขึ้นเอง ในการจัดทำแผนการสอนนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) ได้แนะนำถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการสอนว่า ในการจัดทำแผนการสอนโดยทั่วไปมีขั้นตอนดังนี้ 1) การวิเคราะห์หลักสูตรจากคำอธิบายรายวิชา 2) การกำหนดโครงสร้างรายวิชา 3) การเขียนแผนการสอน 4) การปรับปรุงแผนการสอน

ในด้านการจัดการเรียนให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่นนั้นทำได้ยาก เนื่องจากโรงเรียนขาดแคลนทั้งวัสดุอุปกรณ์และครูที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในท้องถิ่นมาช่วยสอน ส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนระบุแผนการเรียนเฉพาะที่สามารถจัดครูเข้าสอนได้เท่านั้น แล้วกำหนดว่านักเรียนต้องเรียนโดยที่นักเรียนมีโอกาสน้อยในการเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ อีกประการหนึ่งชุมชนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมร่วมกับ โรงเรียนในการวางแผนการเรียน

3.2 สภาพปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน จากการประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบได้แก่ ความสามารถของครูในการสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ คุณภาพของแบบทดสอบ และความพร้อมด้านเอกสาร

การวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับรายงาน ปัญหาการใช้หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ของพัฒนาพงษ์ แจ่มวัฒนะชัย (2536) ที่พบว่า มีปัญหาสูงสุดคือ การสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียน นอกเหนือจากความรู้ความจำ ทั้งนี้เนื่องจากการวัดและประเมินผลการเรียน มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีเครื่องมือที่มีคุณภาพพร้อมที่จะใช้วัดก่อนที่จะสอน และสามารถแปลผลได้ตรงตามความ เป็นจริง และเนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนที่รับผิดชอบด้านมัธยมศึกษาฯ ยังใหม่ และขาดความรู้ความ ชำนาญในด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ทางกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด ได้ร่วมมือกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัด ในการใช้แบบทดสอบเฉพาะ ปลายภาคร่วมกัน โดยกำหนดให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งครูผู้สอนใน รายวิชาบังคับแกนและบังคับเลือกในบางวิชา มาร่วมกันสร้างแบบทดสอบเพื่อให้มี คุณภาพไว้สำหรับสอบประจำปลายภาคเรียน ส่วนการจัดทำเครื่องมือวัดผลการเรียน การ วัดจุดประสงค์รายวิชาระหว่างการเรียนการสอน ครูจะเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง บางโรงเรียนใช้ วิธีแก้ปัญหาโดยขอยืมแบบทดสอบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาที่อยู่ ใกล้เคียงมาใช้ ดังนั้นหากได้มีการอบรมให้ความรู้ในเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการสร้าง แบบทดสอบแก่ครูเพิ่มเติมต่อไป เชื่อว่าปัญหาต่างๆ ในงานด้านวัดและประเมินผลการ เรียนก็คงจะหมดไป

#### 4. จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แยกเป็น 2 ส่วนดังนี้

##### ส่วนที่ 1 จากการสำรวจจำนวนนักเรียน 6 รายการ มีดังนี้

4.1 ผลจากการสำรวจนักเรียน ที่โรงเรียน.....ได้ผลิตนักเรียน ออกไปแล้ว มีทั้งสิ้น 3 รุ่น รุ่นที่ 1 จบปีการศึกษา 2535 – 2537 (นับถึง พ.ศ. 2538) นักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นดังกล่าวนี้ ได้เริ่มศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 – 2535 โดย แต่ละรุ่นใช้เวลาเรียนในโรงเรียน 3 ปี ตามปกติ และไม่มีเปิดทำการ เรียนการสอนในภาคฤดูร้อน แต่อย่างใด

4.2 จำนวนนักเรียนตามเป้าหมายที่คาดว่าโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาจะรับเข้าเรียนได้ โดยในปีการศึกษา 2533 ตั้งเป้าหมายว่าจะรับนักเรียน ได้.....คน เนื่องจากเป็นปีการศึกษาแรก ต่อมาในปีการศึกษา 2534 ตั้งเป้าหมายว่า จะรับนักเรียนได้.....คน ปีการศึกษา 2535 ตั้งเป้าหมายว่าจะรับนักเรียนได้.....คน

รวม 3 ปีแรก ตั้งเป้าการรับนักเรียนไว้ รวมทั้งสิ้น.....คน ในการตั้งเป้าหมายในการรับนักเรียนนั้น โรงเรียนเป็นผู้คาดคะเนว่าในแต่ละปีการศึกษาจะมีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียนประมาณกี่คน โดยพิจารณาจากนักเรียนชั้น ป. 6 เดิม และนักเรียนที่คาดว่าจะมาสมัครเรียนอีกจากท้องที่ใกล้เคียงและอื่นๆ

4.3 จากการสำรวจพบว่า จำนวนนักเรียนที่โรงเรียนสามารถรับเข้าเรียนได้จริงนั้นมีจำนวนไม่ครบตามเป้าหมาย เนื่องจากสาเหตุหลายประการได้แก่ ผู้ปกครองมีฐานะยากจน นักเรียนส่วนหนึ่งจึงไม่มีโอกาสได้เรียนต่อ นักเรียนย้ายตามผู้ปกครองซึ่งต้องย้ายถิ่นฐาน ทำให้เนื่องจากผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง นักเรียนคาดว่าจะตนเองเรียนไม่เก่งไม่อยากจะเรียนต่อ และอีกประการหนึ่งคือ ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา คือคิดว่าเรียนไปก็หางานทำไม่ได้เกิดการสูญเปล่า สู้ให้ออกไปประกอบอาชีพหรือทำงานหารายได้จะดีกว่า อีกสาเหตุหนึ่งคือ ผู้ปกครองส่งบุตรหลานไปเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดเอกชน โดยมีความเห็นว่าสามารถจัดการศึกษาให้บุตรหลานได้ดีกว่า ซึ่งสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้หน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา รวมทั้งมูลนิธิต่างๆ จะต้องให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาสเหล่านั้น ได้มีโอกาสเข้าเรียนต่อให้มากที่สุด

4.4 จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน จากการสำรวจภายใน 3 ปีแรกที่ เริ่มดำเนินโครงการปรากฏว่า จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันมีจำนวนลดลงโดยลำดับ จากการสอบถามถึงสาเหตุที่นักเรียนต้องออกกลางคันทราบว่ามีสาเหตุใหญ่ ๆ ได้แก่ นักเรียนเกิดความ ท้อถอยโดยคิดว่าตนเองเรียนไม่เก่ง เรียนไม่ทันเพื่อนและหยุดเรียนบ่อยครั้ง อีกประการหนึ่งคือ จำเป็นต้องย้ายตามผู้ปกครองที่ย้ายถิ่นฐานที่ทำงาน เป็นต้น และจากการที่มีนักเรียนที่ออกกลาง-คันลดจำนวนลงเรื่อย ๆ นั้น เนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนเริ่มเห็นความสำคัญของการศึกษา และเห็นตัวอย่างเพื่อนบ้านให้ความสนใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับสูงและมีงานทำที่ดี

4.5 จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตร จากการที่ในแต่ละปีการศึกษามีนักเรียนออกกลางคันจำนวนลดลง จึงมีผลทำให้นักเรียนจบหลักสูตรเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ นับว่า โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติใน จังหวัด ได้สร้างโอกาสให้แก่เด็กได้มีโอกาสเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากขึ้น ดังที่ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) กล่าวว่า การเปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาใน

โรงเรียนประถมศึกษา ช่วยให้เด็กได้เรียนต่อมากขึ้นเพราะโรงเรียนอยู่ใกล้บ้านมีความสะดวกในการเดินทางไปโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครองที่มีฐานะยากจนสามารถส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนได้สะดวก

4.6 จากการสำรวจนักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดพบว่า นักเรียนไปเรียนต่อมากกว่าออกไปประกอบอาชีพ ข้อนี้เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานี้ได้มีส่วนช่วยให้ประชากรของชาติ มีการศึกษาที่ดีเพิ่มขึ้นแม้ว่านักเรียนระดับนี้จะไม่มีโอกาสได้เรียนต่อ แต่เขาก็ออกไปเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพกว่าที่พวกเขาได้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น ดังนั้น ภิญโญ สาร (2526) กล่าวถึงการศึกษาว่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้พลเมือง ของชาติเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลในทุกๆ ด้านให้มีความเจริญทั้งแก่ตนและสังคม

## **ส่วนที่ 2 การสำรวจจำนวนนักเรียนในแต่ละช่วงระดับผลการเรียนเฉลี่ย**

จากการสำรวจระดับผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน ที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งหมดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและในเกณฑ์ดี แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและดำเนินงานโครงการไปได้ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าสิ่งที่เื้อออำนาจต่อการดำเนินโครงการจะไม่เทียบเท่ากับโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษาก็ตาม ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชน ควรให้ความสนใจและความสำคัญเป็นพิเศษที่จะช่วยจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาให้แก่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้มีอย่างเพียงพอ

จากผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการข้างต้น แสดงให้เห็นว่า โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนประสบผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

## ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการ

1. ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. ควรวิจัยแนวทางการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เน้นด้านอาชีพ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
3. ควรมีการประเมินผลแบบต่อเนื่อง ในลักษณะเดียวกันในปีการศึกษาอื่นๆ ด้วย เช่น ปีการศึกษา 2535 และปีการศึกษา 2537
4. ควรมีการประเมินผลในระดับจังหวัดและระดับเขตการศึกษา เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

## ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา เพื่อเปิดโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาต่างๆ เพื่อให้เป็นการสนองต่อความต้องการจำเป็นของชุมชนนั้นๆ ได้มากที่สุด
2. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและพัฒนาการจัดการศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา



**ภาคผนวก ข.**  
**ตัวอย่าง การประเมินโครงการนันทศภายในโรงเรียน**  
**ของโรงเรียน .....**

**โดย นายจัต แก้วเกิด**

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาของการประเมิน

การจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา นับว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเยาวชนไทยที่จะได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน บุคคลในโรงเรียนที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน ก็คือ ครู เพราะครูเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งในการสอนนักเรียนและยังเป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความเชื่อถือมากที่สุดมากกว่าบุคคลที่เป็นพ่อเป็นแม่เสียอีก เช่น นักเรียนบางคนพ่อแม่สอนการบ้านให้ทำอีกแบบหนึ่งที่ไม่เหมือนกับที่ครูสอนมา นักเรียนก็จะไม่ยอมทำตามที่พ่อแม่สอนให้ ซึ่งก็ได้คำตอบถูกเหมือนกัน โดยจะอ้างว่าครูให้ทำแบบนี้ เป็นต้น

การพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาต้องอาศัยกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการปรับปรุงการบริหารและการนิเทศการศึกษา โดยการพัฒนาบุคลากรทางด้านการบริหารและการนิเทศให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น โดยเฉพาะด้านการนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา ซึ่ง สันต์ ธรรมบำรุง (2526) กล่าวว่า การนิเทศการสอนจะเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา คือ มุ่งในด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งปัจจุบันนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ให้ความสนใจที่จะใช้การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน นิพนธ์ ไทยพานิช (2529) ก็กล่าวว่า แนวโน้มและความต้องการของการนิเทศการศึกษาในเมืองไทยในอนาคตนั้นจะหันมาให้ความสนใจการนิเทศการสอนมากขึ้น ทั้งในและนอกห้องเรียน น้อมศรี เคท และคณะ (2526) กล่าวว่า การนิเทศการสอนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนในปัจจุบัน เนื่องจากครูมีภาระหนักในการสอนอยู่แล้ว มีปัญหาในด้านการเรียนการสอน และในด้านความต้องการช่วยเหลือส่วนตัว ต้องการคำแนะนำจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ ต้องการทราบเทคนิคใหม่ๆ ทางการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การนิเทศการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์จังหวัด ขณะนี้ประสบกับปัญหามากเนื่องจากศึกษานิเทศก์ก็มีจำนวนน้อย แต่โรงเรียนมีจำนวนมาก ในปีหนึ่งๆ ศึกษานิเทศก์จะมาโรงเรียน 1 – 2 ครั้ง และแต่ละครั้งก็จะมานิเทศเรื่องอื่นๆ หรือติดต่อบุคลากรอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องเทคนิคการสอนของครูหรือการจัดทำสื่อ – อุปกรณ์การสอนของครูโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่สนใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอนจึงต้องหาวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยตนเองโดยใช้หลักการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งเรื่องนี้ สิปันนท์ เกตุทัศน์ (2518) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า “การนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ได้ผลอย่างแท้จริง จะต้องเป็นการนิเทศภายในโรงเรียนเอง” และบุคคลสำคัญที่จะเป็นผู้ทำให้เกิดการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรที่อยู่ใกล้ชิดกับครูมากที่สุด เป็นผู้รู้ปัญหาและความต้องการของครูอย่างแท้จริง ซึ่งหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหาร คือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา กิติมา ปรีดีดิลก (2532) กล่าวว่า ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาและเป็นผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และมีส่วนร่วม ในการปรับปรุงการเรียนการสอนมีหลายกลุ่ม กลุ่มหนึ่ง คือ ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ในทางปฏิบัติผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีส่วนอย่างสำคัญที่จะผลักดันให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งมวลในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528) ได้วิเคราะห์โครงการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พบว่า ปัญหาการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา มีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติงานนิเทศของบุคลากรในโรงเรียน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนมีความสนใจในงานวิชาการอยู่ในระดับต่ำ ครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ปฏิบัติงานไม่เต็มความสามารถ เต็มหลักสูตร และเต็มเวลา และมักจะไม่สอนตรงตามคู่มือครูหรือแผนการสอน การปฏิบัติงานนิเทศส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529) ได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้

จึงมีเป้าหมายของแผนด้านบริหารและสนับสนุนโดยกำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยมุ่งนิเทศการสอนในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์

โรงเรียนของผู้ประเมินอยู่ในเขตอำเภอ ..... จังหวัด .....  
ซึ่งอำเภอนี้มีโรงเรียนทั้งสิ้น.....โรงเรียน มีศึกษานิเทศก์ประจำอำเภอจำนวน.....คน ก็ประสบกับปัญหาต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว ดังนั้นผู้ประเมินในฐานะผู้บริหารโรงเรียน จึงได้กำหนดโครงการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนขึ้นโดยใช้ชื่อโครงการว่า “โครงการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียน .....” ซึ่งกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามกระบวนการต่าง ๆ 3 ปีการศึกษา คือ ตั้งแต่ปีการศึกษา ..... ถึงปีการศึกษา ..... ซึ่งมีวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของโครงการ ในการดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียน ..... มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในทุกกลุ่มวิชา
2. เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น
3. เพื่อยกระดับผลการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละปีการศึกษา สรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

ปีการศึกษา ..... ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน
2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน โดยการประชุมครูทั้งหมดในโรงเรียน เพื่อช่วยกันระดมความคิดและข้อเสนอแนะต่างๆ
3. เขียนโครงการนิเทศภายในโรงเรียน
4. ประชุมชี้แจงครูทั้งหมดเพื่อให้ทราบรายละเอียดของโครงการ
5. ดำเนินการปฏิบัติงานตามโครงการดังนี้

5.1 ขั้นเตรียม ประชุมครูทั้งหมดเพื่อช่วยกันกำหนดขอบข่ายของงานต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการตามโครงการ

5.2 มอบหมายงานต่างๆ ให้ครูแต่ละกลุ่มวิชาไปดำเนินการ เช่น จัดเตรียมเอกสาร เตรียมอุปกรณ์ ทำแผนการสอน เป็นต้น

ปีการศึกษา ..... ดำเนินการดังนี้

1. ประชุมครูทั้งหมดเพื่อติดตามงานต่างๆ ที่แต่ละคนได้เตรียมการไว้ พร้อมทั้งร่วมมือกันในการแก้ปัญหาต่างๆ
2. ครูทุกคนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย
3. ประชุมครูเพื่อประเมินผลงานเป็นระยะๆ
4. ประชุมครูทั้งหมดเพื่อเสนอผลการประเมิน
5. ปรับปรุงการดำเนินงานต่างๆ ตามโครงการ

ปีการศึกษา ..... ดำเนินการดังนี้

1. ครูทุกคนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ประเมินโครงการ
3. เขียนรายงานการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเรื่องนี้ จะทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้ทราบถึง ผลสำเร็จของโครงการ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงานตามโครงการ ผู้ประเมินจึงได้กำหนดหัวข้อการประเมินดังนี้ “การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียน .....”

### วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

เพื่อหาข้อมูลที่จะช่วยให้คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการ สามารถตัดสินใจได้ว่า จะให้มีโครงการนี้อีกหรือไม่ ถ้ามีจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงโครงการอย่างไรบ้าง เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาของปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู
5. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด

## ขอบเขตของการประเมิน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นบุคลากรในโรงเรียน.....(ชื่อโรงเรียน).....ทั้งหมดในปีการศึกษา ..... และปีการศึกษา .....
2. ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นในปีการศึกษา .....และปีการศึกษา .....
3. ลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมีทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ

## คำนิยามที่ใช้ในการประเมิน

1. นิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การจัดทำให้มีการนิเทศขึ้นในโรงเรียนโดยบุคลากรของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูที่ได้มาร่วมปรึกษาร่วมกัน ช่วยเหลือกันและแนะนำกันในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียนให้สูงขึ้นด้วย
2. ปัญหาของปัจจัย หมายถึง ความไม่เพียงพอ สภาพที่ใช้การไม่ได้ และความไม่เหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ และเอกสารการสอนต่างๆ ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน
3. พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของครูเกี่ยวกับด้านต่างๆ ต่อไปนี้ การวางแผนการสอน การดำเนินการสอน การผลิตและใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรประถมศึกษา ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ ของครูในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน
4. พฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นบทบาทของผู้บริหารตามโครงการนิเทศ ภายในโรงเรียนตามการรับรู้ของครูว่า ผู้บริหารได้กระทำหรือไม่ได้กระทำมากน้อยแค่ไหน ในด้านต่างๆ ดังนี้
  - 4.1 การนิเทศการสอน
  - 4.2 ทำการสอน
  - 4.3 วางแผนพัฒนาการเรียนการสอน
  - 4.4 การใช้อาคาร สถานที่ และบริเวณโรงเรียน

- 4.5 การจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์
- 4.6 จัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศต่อการเรียนการสอน
- 4.7 ประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามงาน
- 4.8 ประชุมทางวิชาการ
- 4.9 ศึกษาดูงานนอกสถานที่
- 4.10 สรุปผลการปฏิบัติงานให้ครูทราบ

5. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ การปฏิบัติ ตลอดจนด้านคุณธรรมตามการรับรู้ของครูว่านักเรียนคนใดมีหรือไม่มีในด้านต่างๆ

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มวิชาต่างๆ ของนักเรียนจากแบบบันทึกผลการเรียนของนักเรียนประจำภาคเรียนต่างๆ ตั้งแต่ปีการศึกษา..... และปีการศึกษา .....

7. เกณฑ์ หมายถึง คะแนนที่กำหนดขึ้นโดยคณะครูในโรงเรียนประชุมร่วมกัน และได้ตกลงร่วมกันจะใช้เกณฑ์ 70% โดยยึดตามแนวของระเบียบการวัดและประเมินผลที่กำหนดช่วงการให้ระดับผลการเรียนไว้ 70 – 79 ได้ระดับ 3 ซึ่งถือว่าเป็นระดับที่น่าพอใจ

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการรายงานการประเมินโครงการนี้เทศภายในโรงเรียน มีดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปใช้สำหรับปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินการของโครงการให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิมจะส่งผลให้คุณภาพของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น
2. ถ้าผลการประเมินออกมาดี คือ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้ประเมินก็จะใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และจะเสนอแนะให้โรงเรียนอื่นๆ ใช้เป็นแนวทางต่อไปด้วย

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ทำชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าบทความต่างๆ พร้อมด้วยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ความหมายของการนิเทศการศึกษา
2. ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา
3. ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
4. หลักการนิเทศการศึกษา
5. บทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศการศึกษา
6. การวางแผนการนิเทศการศึกษา
7. การเตรียมการนิเทศการศึกษา
8. กิจกรรมการนิเทศการศึกษา
9. หลักการประเมินผลการนิเทศการศึกษา
10. การประเมินหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา

#### 1. ความหมายของการนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศศึกษานั้น มีหน่วยงานและบุคคลให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาคือ กระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้ เหตุผลและปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความมั่นใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุด

กู๊ด (Good, 1973) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษาในการแนะนำครู หรือบุคคลอื่นที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้จักวิธีการปรับปรุงงานสอนช่วยให้เกิดความมั่งคั่งทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยให้การพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ช่วยปรับปรุงวัสดุและเนื้อหาการสอน ปรับปรุงวิธีสอน และช่วยปรับปรุงการประเมินผล การสอนแฮริส (Harris, 1975) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา คือ สิ่งที่มีบุคคลใน โรงเรียนกระทำต่อบุคคล และสิ่งต่างๆ เพื่อที่จะดำรงไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของ โรงเรียน เพื่อให้กระบวนการสอนมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ การ นิเทศการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการสอนเป็นอย่างมาก แต่ไม่สัมพันธ์กับนักเรียน โดยตรง การนิเทศการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปฏิบัติงานของโรงเรียน ไม่ใช่งานเฉพาะ หรืองานด้านเทคนิค แต่เป็นการมุ่งที่จะดำรงไว้และปรับปรุงทั้ง กระบวนการเรียนรู้และการสอนของโรงเรียนให้ดีขึ้น

วินัย เกษมเศรษฐ (2525) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ต่างๆ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา หมายถึง บริการสภาพผู้นำ ซึ่งช่วยให้โรงเรียน ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น
2. การนิเทศการศึกษา หมายถึง บริการเทคนิคที่เชี่ยวชาญ ซึ่งจัดไว้เพื่อศึกษา และปรับปรุงสภาวะต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนและความมั่งคั่งของนักเรียน
3. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การประสานงานและกระตุ้นนำไปสู่ความ มั่งคั่งของครู
4. การนิเทศการศึกษา หมายถึง สภาพผู้นำและพัฒนาผู้นำให้เกิดในกลุ่มอย่าง ร่วมมือ โดยทำในสิ่งต่อไปนี้
  - 4.1 ประเมินผลการศึกษาตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
  - 4.2 ศึกษาสถานการณ์การเรียนการสอน เพื่อพิจารณาความมั่งคั่งและพัฒนา การของนักเรียนทั้งในด้านที่พอใจและไม่พอใจ
  - 4.3 ปรับปรุงสถานการณ์การเรียนการสอน
  - 4.4 ประเมินผลจุดประสงค์ วิธีการและผลการนิเทศการศึกษา

สรุปแล้วการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการของการทำงานร่วมกันระหว่าง บุคลากรทางการศึกษาภายนอกกับบุคลากรทางการศึกษาภายใน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนให้ดีขึ้น อันจะส่งผลไปยังคุณภาพของ นักเรียนต่อไป

ด้านความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนนั้นก็มีนักศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามทุกชนิดของผู้ที่อยู่ใน โรงเรียนตั้งแต่ผู้บริหารลงไป ในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น เป็นการเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและผลขั้นสุดท้ายคือการศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ลิปพนนท์ เกตุทัต (2518) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน เป็นการนิเทศการศึกษาโดยอาศัยบุคลากรภายในโรงเรียนเองเป็นผู้นิเทศ ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา รวมทั้งครูที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ ตลอดจนมีประสบการณ์ในด้านการสอนเฉพาะวิชา บุคลากรเหล่านี้จะต้องสามารถทำการนิเทศครูในโรงเรียนได้ในรูปของการเป็นพี่เลี้ยง การปรึกษางานในหมู่คณะ การให้ความรู้เพิ่มเติม โดยถือหลักการผลึกกำลังกันปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยดีได้

สงัด อุทรานันท์ (ม.ป.ป.) ให้คำจำกัดความว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน คือ กิจกรรมหรือกระบวนการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนโดยความร่วมมือของบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนนั้นๆ

อาคม จันทสุนทร (2519) กล่าวว่า การนิเทศศึกษาภายในโรงเรียนเป็นการจัดการนิเทศการศึกษาโดยบุคลากรในโรงเรียนเอง ผู้นิเทศได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา หรือหัวหน้าสายวิชา และหัวหน้าฝ่ายต่างๆ ที่โรงเรียนคัดเลือกและแต่งตั้งขึ้น

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2525) กำหนดว่า การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน คือ การที่ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชาโดยความร่วมมือกับคณะครู ในโรงเรียนร่วมมือกันปรึกษาหารือ เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล วางแผนปรับปรุง การเรียนการสอน ตลอดจนปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้โรงเรียนอาจเชิญวิทยากรและศึกษานิเทศก์มาร่วมด้วย

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง การร่วมมือกันช่วยเหลือแนะนำกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนการนิเทศการสอนก็ได้มีนักศึกษาหลายท่าน ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศก็ได้ให้ความหมายไว้อย่างต่าง ๆ ดังนี้

สมาคมศึกษานิเทศก์ (2525) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการสอน หมายถึง การนิเทศแบบตรงที่ผู้ทำการนิเทศไปมีปฏิสัมพันธ์กับครูหรือผู้สอน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้คุณภาพการสอนดีขึ้น

สันต์ ธรรมบำรุง (2526) กล่าวว่า การนิเทศการสอน หมายถึง ความพยายามใดๆ ที่จะช่วยเหลือ ปรับปรุง แก้ไข สภาพการเรียนรู้การสอนของนักเรียนให้ดีขึ้นโดยวิธีจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกแก่ครู เพื่อให้ได้ปฏิบัติกิจการสอนได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมายยิ่งขึ้น

นิพนธ์ ไทยพานิช (2529) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการสอนนั้น คือ กระบวนการและความคิดรวบยอด (Concept) เพื่อที่จะปรับปรุงการสอนของครู เพื่อผลประโยชน์ของนักเรียนในอันที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

อาย, เนทเซอร์ และ เครย์ (Eye, Netzer and krey, 1971) ได้ให้คำจำกัดความของ การนิเทศการสอนไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียนซึ่งมีจุดมุ่งหมายเบื้องต้น เน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนที่เหมาะสมซึ่งเป็นความคาดหวังของระบบโรงเรียน

กลิคแมน (Glickman, 1981) ได้ให้ทัศนะว่า การนิเทศการสอนเป็นชุดย่อย (Subset) ของการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการสำหรับปรับปรุงงานและหน้าที่ในชั้นเรียน และกิจกรรมที่ดำเนินในโรงเรียน โดยกระทำหรือทำงานตรงกับครู

จากความหมายของการนิเทศการสอนที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การนิเทศการสอนหมายถึง การนิเทศโดยผู้มีหน้าที่นิเทศหรือเรียกว่าศึกษานิเทศก์ไปให้ความช่วยเหลือ แนะนำและแก้ไขเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้แก่ครู เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เมื่อพิจารณาความหมายของการนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียน และการนิเทศการสอนจะเห็นว่ามี ความเกี่ยวข้องกัน ดังที่ พิมพ์ใจ นิศวัดมานันท์ (2533) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียน และการนิเทศการสอน มีความหมายที่เกี่ยวข้องกัน คือ การนิเทศการศึกษาจะหมายถึงการดำเนินการเพื่อปรับปรุง

คุณภาพการศึกษาทั้งระบบ การนิเทศภายในโรงเรียนก็มีความหมายเดียวกับการนิเทศการศึกษา แต่การดำเนินการโดยบุคลากรภายในโรงเรียน ส่วนการนิเทศการสอนจะมีความหมายในด้านการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนโดยตรง ทั้งการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนมีความเกี่ยวพันกัน โดยการนิเทศการสอนจะเป็นอนุระบบของการนิเทศการศึกษา

## 2. ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา

.....(แนวการเขียนเหมือนกับหัวข้อ 1 ในแต่ละบทความจะอ้างอิงโดยทำเป็นเชิงอรรถไว้) .....

.....

.....

..... (เมื่อเขียนครบ 10 หัวข้อที่กำหนดไว้แล้วตอนท้ายของบทที่ 2 จะมีการสรุป ดังตัวอย่าง)

จากการศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด งานการประเมินและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ คุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งแสดงถึงคุณภาพทางการศึกษา และการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานที่ควบคุมคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษาที่จะส่งเสริมและสนับสนุนแนะนำแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนงานด้านอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้มีประสิทธิภาพ การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา โดยบุคลากรที่มีหน้าที่นิเทศการสอนร่วมปรึกษาหารือกับครูในการที่จะช่วยเหลือ แนะนำ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นงานในหน้าที่โดยตรงของครู ปรากฏว่าที่ผ่านมา การนิเทศการสอนและการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขาดการวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผลการนิเทศอย่างมีระบบ ผู้วิจัยเองในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนได้นำทฤษฎี หลักการ แนวคิด และผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นมาใช้ในการจัดโครงการนิเทศภายในโรงเรียนขึ้น พร้อมทั้งนำมากำหนดรูปแบบในการประเมินโครงการต่อไป

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน โดยมีระยะเวลาดำเนินงานตามโครงการ 3 ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา ..... เป็นปีที่เตรียมการด้านต่าง ๆ ให้พร้อม และดำเนินการตามโครงการในปีการศึกษา..... และ..... การดำเนินการประเมินมีขั้นตอนดังนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินผลเรื่องนี้จะใช้ข้อมูลจากประชากรทั้งหมดทำการประเมินผลเนื่องจากมีประชากรน้อย ซึ่งประกอบด้วยครูที่ทำการสอนทั้งหมดในปีการศึกษา.....และ..... มีจำนวน ..... คน และนักเรียนทั้งหมดในปีการศึกษา .....และ ..... ซึ่งโรงเรียน ..... เปิดแบบ 2 กลุ่มอายุ เพราะเด็กมีน้อย ดังนั้นโรงเรียนจะเปิดสอนในแต่ละปีสลับชั้นกัน นักเรียนที่ใช้ในการประเมินผลแต่ละปีการศึกษามีดังนี้

ปีการศึกษา ..... ประกอบด้วย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน ..... คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน ..... คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน ..... คน

ปีการศึกษา ..... ประกอบด้วย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน ..... คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน ..... คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน ..... คน

## เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการประเมินเรื่องนี้มีจำนวนน้อยทั้งครูและนักเรียน ผู้ประเมินจะใช้ข้อมูลจากประชากรทั้งหมดในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. แบบสอบถามปัญหาของปัจจัย ใช้สำหรับสอบถามครูโดยให้ครูตอบตามข้อคำถามต่าง ๆ ที่กำหนดให้ ซึ่งมีทั้งคำถามปลายปิด และปลายเปิด มีวิธีการสร้างดังนี้

1.1 ร่างข้อคำถามตามคำนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

1.2 ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.3 เขียนข้อคำถามปลายปิดให้ครูตอบในลักษณะ เพียงพอ ไม่เพียงพอ ใช้การได้ดี ใช้การไม่ได้ เหมาะสม และไม่เหมาะสม

2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูสำหรับผู้ประเมินจิตบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู มีวิธีการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษามาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูประจำชั้นในเรื่องการนิเทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532)

2.2 เขียนรายงานพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครูโดยเลียนแบบและปรับปรุงจากมาตรการที่ศึกษาข้อ 2.1 ได้ดังนี้

2.2.1 เตรียมการสอน

2.2.2 สอนตามแผนการสอนหรือคู่มือครู

2.2.3 สอนซ่อมเสริมเป็นประจำ

2.2.4 กวดขันและติดตามให้นักเรียนมาเรียนสม่ำเสมอ

2.2.5 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.2.6 จัดบรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน

2.2.7 ใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ประกอบการจัดการเรียนการสอน

2.2.8 วัดและประเมินผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.9 จัดแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่ตนเองรับผิดชอบ

2.2.10 มีแผนการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน

2.3 สร้างแบบสังเกตเป็นแบบปลายปิดในแต่ละรายการ

3. แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน มีวิธีการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษามาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารในเรื่องการนิเทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.2 เขียนรายงานพฤติกรรมของผู้บริหารโดยเลียนแบบ และปรับปรุงจากมาตรการที่ศึกษาข้อ 3.1 ได้ดังนี้

3.2.1 นิเทศการเรียนการสอนตามห้อง

3.2.2 ทำการสอนนักเรียน

3.2.3 วางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน แต่ละกลุ่มประสบการณ์

3.2.4 ใช้อาคาร สถานที่ บริเวณโรงเรียน ให้คุ้มค่าและดูแลรักษาให้สะอาด เป็นระเบียบ และถูกสุขลักษณะ

3.2.5 จัดให้มีเอกสารการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ

3.2.6 จัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศต่อการเรียนการสอน

3.2.7 ประชุมเพื่อติดตามการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายใน

3.2.8 ประชุมทางวิชาการ

3.2.9 ศึกษาดูงานนอกสถานที่

3.2.10 สรุปผลการปฏิบัติงานนิเทศภายในให้ครูทราบ

3.3 สร้างแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดในแต่ละรายการ

4. แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู มีวิธีการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษามาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4.2 เขียนรายการพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการเลียนแบบและปรับปรุงจากมาตรการที่ศึกษาข้อ 4.1 ได้ดังนี้

- 4.2.1 นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง
  - 4.2.2 นักเรียนคิดเลขเร็ว และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
  - 4.2.3 นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
  - 4.2.4 นักเรียนใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์แก้ปัญหาชีวิตประจำวัน
  - 4.2.5 นักเรียนมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์และสุขนิสัยที่ดี
  - 4.2.6 นักเรียนมีวินัยในตนเอง
  - 4.2.7 นักเรียนมีนิสัยรักการทำงาน
  - 4.2.8 นักเรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
  - 4.2.9 นักเรียนมีความสามารถในการดำเนินชีวิต
  - 4.2.10 นักเรียนมีความรู้พื้นฐานสามารถประกอบอาชีพได้
  - 4.2.11 นักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา
  - 4.2.12 นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย
  - 4.2.13 นักเรียนปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
  - 4.2.14 นักเรียนรู้คุณค่า ชื่นชม ถิ่นรักษาศิลปวัฒนธรรม
  - 4.2.15 นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 4.3 สร้างแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำ โดยเติมจำนวนนักเรียนลงในช่องว่าง

## 5. แบบบันทึกผลการเรียนของนักเรียน มีลักษณะดังนี้

แบบบันทึกผลการเรียน  
วิชา ..... ชั้น .....

| ปีการศึกษา | ภาคเรียนที่ | ชั้น | จำนวน<br>นักเรียน | คะแนน<br>เฉลี่ย | ค่าเบี่ยงเบน<br>มาตรฐาน |
|------------|-------------|------|-------------------|-----------------|-------------------------|
|            |             |      |                   |                 |                         |

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมี 5 ประเภท แต่ละประเภทเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามปัญหาของปัจจัย เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่สอนทุกคน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยผู้ประเมินจะส่งแบบสอบถามให้ตอบและส่งคืนภายในเวลา 1 สัปดาห์
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ประเมินบันทึกผลการสังเกตด้วยตัวเองโดยจะสังเกตพฤติกรรมของครูทั้งในห้องเรียน ขณะสอน และนอกห้องเรียนเดือนละ 1 ครั้ง แล้วนำมาสรุปลงในแบบสังเกตภาคเรียนละ 1 ครั้ง
3. แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหาร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ครูเป็นผู้ตอบ จะเก็บข้อมูลปีละ 1 ครั้ง
4. แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ครูเป็นผู้ตอบการรับรู้ของตนเองเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
5. แบบบันทึกผลการเรียนของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้ประเมินได้บันทึกมาจากแบบรายงานผลการสอบของโรงเรียน จะเก็บข้อมูลภาคเรียนละ 1 ครั้ง

## การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละวัตถุประสงค์ของการประเมินมีวิธีการดังนี้

1. ศึกษาปัญหาของปัจจัย จะวิเคราะห์หาค่าร้อยละในแต่ละรายการ
2. ศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู จะวิเคราะห์เป็นค่าร้อยละที่ปฏิบัติในแต่ละรายการ
3. ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู จะวิเคราะห์เป็นค่าร้อยละที่ปฏิบัติในแต่ละรายการ
4. ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู จะวิเคราะห์เป็นค่าร้อยละในแต่ละรายการ
5. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ จะวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) กับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นคือ 70% ซึ่งจะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละวิชาหาได้จากคะแนนรวมปลายภาคแต่ละภาคจากคะแนนเต็ม 100 ทุกวิชาเหมือนกัน สถิติที่จะใช้

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{\sqrt{S.D.^2 / n}}$$

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$X$  คือ คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

$N$  คือ จำนวนนักเรียน

$\mu$  คือ คะแนนเกณฑ์

## เกณฑ์ในการตัดสิน

1. ปัญหาของปัจจัย ในแต่ละรายการครูในโรงเรียนตอบว่ามากเพียงพอเหมาะสม ใช้การได้ หรืออยู่ในสภาพดี มีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป รายการนั้นไม่มีปัญหา

2. พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู เปรียบเทียบค่าร้อยละแต่ละรายการใน ปี พ.ศ. .... ก่อนจะเริ่มโครงการกับปี พ.ศ. .... หลังดำเนินโครงการ ถ้ารายการใดเพิ่มมากขึ้นพฤติกรรมรายการนั้นประสบความสำเร็จ

3. พฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู ใช้เกณฑ์ในการตัดสินเหมือนกับข้อ 2

4. พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนตามการรับรู้ของครู ใช้เกณฑ์ในการตัดสินเหมือนกับข้อ 2

5. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด เกณฑ์ในการตัดสินความสำเร็จของโครงการโดยพิจารณาผลการเปรียบเทียบกับสถิติ  $t - test$  ในแต่ละวิชาคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) กับคะแนนเกณฑ์ ( $\mu$ ) อย่างน้อยจะต้องไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอเรียงตามลำดับของวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ โดยจะเสนอ 2 ปีการศึกษาคือ ปีการศึกษา ..... และ .....ดังนี้

1. เสนอผลการศึกษาปัญหาของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอน จะเสนอเป็นตารางๆ ละ 1 วิชา ในปีการศึกษา ..... และ ..... ปีการศึกษาละ 2 ภาคเรียน โดยเสนอแบบรวมไม่แยกชั้นเรียนมี 6 ตาราง ดังนี้

**ตาราง 1** ร้อยละของรายการปัจจัยกลุ่มทักษะวิชาภาษาไทยทั้ง 2 ภาคเรียนของปีการศึกษา ..... และปีการศึกษา .....

| รายการของปัจจัย               | ร้อยละ           |       |                  |       |
|-------------------------------|------------------|-------|------------------|-------|
|                               | ปีการศึกษา ..... |       | ปีการศึกษา ..... |       |
|                               | ภาค 1            | ภาค 2 | ภาค 1            | ภาค 2 |
| 1. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ |                  |       |                  |       |
| มากเพียงพอ                    | 100              | 100   | 100              | 100   |
| ยังไม่เพียงพอ                 | -                | -     | -                | -     |
| 2. ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ |                  |       |                  |       |
| เหมาะสม                       | 100              | 100   | 100              | 100   |
| ไม่เหมาะสม                    | -                | -     | -                | -     |
| 3. สภาพของวัสดุอุปกรณ์        |                  |       |                  |       |
| ใช้การได้ดีทั้งหมด            | 75               | 75    | 100              | 100   |
| ใช้การได้ดีน้อยกว่าครึ่ง      | 25               | 25    | -                | -     |
| 4. ความเพียงพอของเอกสาร       |                  |       |                  |       |
| เพียงพอ                       | 75               | 75    | 100              | 100   |
| ไม่เพียงพอ                    | -                | -     | -                | -     |

| รายการของปัจจัย              | ร้อยละ           |       |                  |       |
|------------------------------|------------------|-------|------------------|-------|
|                              | ปีการศึกษา ..... |       | ปีการศึกษา ..... |       |
|                              | ภาค 1            | ภาค 2 | ภาค 1            | ภาค 2 |
| 5. ความเหมาะสมของเอกสาร      |                  |       |                  |       |
| เหมาะสม                      | 75               | 75    | 1 00             | 100   |
| ไม่เหมาะสม                   | 25               | 25    | -                | -     |
| 6. สภาพของเอกสาร             |                  |       |                  |       |
| อยู่ในสภาพที่ดีทั้งหมด       | 75               | 75    | 100              | 100   |
| อยู่ในสภาพที่ดีมากกว่าครึ่ง  | 25               | 25    | -                | -     |
| อยู่ในสภาพที่ดีน้อยกว่าครึ่ง | -                | -     | -                | -     |

จากตาราง จะเห็นว่าวัสดุอุปกรณ์และเอกสารการสอนต่างๆ ของวิชาภาษาไทยไม่มีปัญหา เพราะมีมากเพียงพอ มีความเหมาะสมอยู่ในสภาพการณ์ที่ใช้ได้ดีทุกรายการ (เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์)

(ยังมีตารางอื่นๆ อีก 5 ตารางที่เสนอให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการในข้อที่ 1) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. เสนอผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูเสนอเป็นตาราง ๓  
 ละ 1 กลุ่มประสบการณ์ ในปีการศึกษา..... และ..... ปีการศึกษาละ 2 ภาคเรียน  
 โดยเสนอแบบรวมไม่แยกชั้นเรียนมี 6 ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 7 ร้อยละของพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูที่สอนกลุ่มทักษะวิชา  
 ภาษาไทย ทั้ง 2 ภาคเรียน ปีการศึกษา..... และปีการศึกษา .....

| พฤติกรรมจัดการเรียนการสอน<br>ของครู  | ร้อยละ           |       |                  |       |
|--------------------------------------|------------------|-------|------------------|-------|
|                                      | ปีการศึกษา ..... |       | ปีการศึกษา ..... |       |
|                                      | ภาค 1            | ภาค 2 | ภาค 1            | ภาค 2 |
| 1. เตรียมการสอน                      |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                             | 50               | 60    | 100              | 100   |
| บางครั้ง                             | 50               | 40    | -                | -     |
| ไม่เคย                               | -                | -     | -                | -     |
| 2. สอนตามแผนการสอนหรือคู่มือครู      |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                             | 50               | 50    | 80               | 100   |
| บางครั้ง                             | 50               | 50    | 20               | -     |
| ไม่เคย                               | -                | -     | -                | -     |
| 3. สอนซ่อมเสริมเป็นประจำ             |                  |       |                  |       |
| ทุกวัน                               | -                | -     | -                | -     |
| มากกว่า 3 วันต่อสัปดาห์              | 50               | 60    | 80               | 100   |
| น้อยกว่า 3 วันต่อสัปดาห์             | 50               | 40    | 20               | -     |
| 4. กวดขันและติดตามให้นักเรียนมาเรียน |                  |       |                  |       |
| สม่ำเสมอ                             |                  |       |                  |       |
| บ่อยมาก                              | 50               | 50    | 80               | 80    |
| ไม่ค่อยบ่อย                          | 50               | 50    | 20               | 20    |
| ไม่เคย                               | -                | -     | -                | -     |

| พฤติกรรมจัดการเรียนการสอน<br>ของครู                                        | ร้อยละ           |       |                  |       |
|----------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|------------------|-------|
|                                                                            | ปีการศึกษา ..... |       | ปีการศึกษา ..... |       |
|                                                                            | ภาค 1            | ภาค 2 | ภาค 1            | ภาค 2 |
| 5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                                                                   | 75               | 75    | 100              | 100   |
| บางครั้ง                                                                   | 25               | 25    | -                | -     |
| ไม่เคย                                                                     | -                | -     | -                | -     |
| 6. จัดบรรยากาศในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน                            |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                                                                   | 50               | 50    | 75               | 100   |
| บางครั้ง                                                                   | 50               | 50    | 25               | -     |
| ไม่เคย                                                                     | -                | -     | -                | -     |
| 7. ใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน                                |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                                                                   | 70               | 70    | 100              | 100   |
| บางครั้ง                                                                   | 30               | 30    | -                | -     |
| ไม่เคย                                                                     | -                | -     | -                | -     |
| 8. วัดและประเมินผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ                              |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                                                                   | 70               | 100   | 100              | 100   |
| บางครั้ง                                                                   | 30               | -     | -                | -     |
| ไม่เคย                                                                     | -                | -     | -                | -     |

| พฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอน<br>ของครู             | ร้อยละ           |       |                  |       |
|--------------------------------------------------------|------------------|-------|------------------|-------|
|                                                        | ปีการศึกษา ..... |       | ปีการศึกษา ..... |       |
|                                                        | ภาค 1            | ภาค 2 | ภาค 1            | ภาค 2 |
| 9. จัดแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่ตนเอง<br>รับผิดชอบ |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                                               | 25               | 25    | 60               | 75    |
| บางครั้ง                                               | 50               | 75    | 40               | 25    |
| ไม่เคย                                                 | 25               | -     | -                | -     |
| 10. มีแผนการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการ<br>จัดการเรียนการสอน |                  |       |                  |       |
| ทุกครั้ง                                               | -                | 30    | 70               | 75    |
| บางครั้ง                                               | 100              | 70    | 30               | 25    |
| ไม่เคย                                                 | -                | -     | -                | -     |

จากตาราง จะเห็นว่าพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู ที่สอนกลุ่มทักษะ  
วิชาภาษาไทยทุกรายการพฤติกรรมในปีการศึกษา..... ปฏิบัติน้อย โดยเฉพาะ  
ภาคเรียนที่ 1 ส่วนในปีการศึกษา..... พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูได้  
ปฏิบัติมากขึ้นทุกรายการของพฤติกรรม

(ยังที่ตารางอื่น ๆ อีก 5 ตารางที่เสนอให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการ  
ประเมินโครงการในข้อที่ 2).....

.....

.....

.....

.....

.....

3. เสนอผลการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของคุณ

.....

.....

.....

4. เสนอผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนตามการรับรู้ของคุณ

.....

.....

.....

5. เสนอผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดเป็นรายวิชา.....

.....

.....

.....

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินผลเรื่องนี้เป็นประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียน ..... มีครูทั้งหมด..... คน และนักเรียนทั้งหมดประมาณ..... คน สำหรับใช้ในการประเมินผลครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการก็เพื่อจะหาข้อมูล มาใช้ประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงการดำเนินงานและเพื่อทราบความสำเร็จของโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน
5. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

#### สรุปผลการประเมิน

1. ปัญหาของปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนเกือบทุกวิชาไม่มีปัญหา คือ วัสดุอุปกรณ์การสอนต่างๆ มีจำนวนมากเพียงพอ มีความเหมาะสม และยังใช้การได้ดีทั้งหมด เอกสารการสอนต่างๆ ก็มีจำนวนเพียงพอ มีความเหมาะสม และยังใช้การได้ดีทั้งหมดเช่นเดียวกัน นอกจากวิชาภาษาอังกฤษจะมีปัญหอยู่ง้างในแง่ของจำนวนวัสดุอุปกรณ์ และเอกสารไม่ค่อยเพียงพอ และไม่ค่อยจะเหมาะสม

2. พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูทางด้านต่างๆ ได้แก่ การเตรียมการสอน สอนตามแผนการสอนหรือคู่มือครู สอนซ่อมเสริม การกวดขัน และติดตามนักเรียนให้มาเรียนสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เอื้อต่อการเรียนการสอน การใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดแฟ้มข้อมูลของนักเรียน และการมีแผนการ

ปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน จะพบว่าในภาคเรียนแรกของปีการศึกษา..... ครูจะปฏิบัติกันบางครั้งบางคราว ไม่ปฏิบัติกันเป็นประจำ แต่พอขึ้นภาคเรียนที่ 2 และในปีการศึกษา..... จะพบว่าครูปฏิบัติกันมากขึ้นกว่าเดิมในทุกรายการพฤติกรรม

3. พฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ การนิเทศการเรียนการสอนตามห้องเรียน ทำการสอนนักเรียน วางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนแต่ละกลุ่ม ประสพการณ์ ใช้อาคารสถานที่ บริเวณโรงเรียนให้คุ้มค่า และดูแลรักษาให้สะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ จัดให้มีเอกสาร การเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ จัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศต่อการเรียนการสอน ประชุมเพื่อติดตามการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายใน ประชุมทางวิชาการ ศึกษาดูงาน นอกสถานที่ และสรุปผลการปฏิบัติงานนิเทศภายในให้ครูทราบ จะพบว่าทุกรายการพฤติกรรม ครูจะตอบว่าผู้บริหารได้ปฏิบัติอยู่ในระดับสูง บางพฤติกรรมผู้บริหารก็ปฏิบัติทุกวัน เช่น ทำการสอนนักเรียน การใช้อาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า สะอาด เป็นระเบียบ การจัดให้มีเอกสาร และวัสดุอุปกรณ์ และการจัดห้องสมุดให้มีบรรยากาศต่อการเรียนการสอน เป็นต้น

4. ....

.....

5. ....

.....

## อภิปรายผล

1. การศึกษาปัจจัยในการจัดการเรียนการสอน ปรากฏว่าไม่มีปัญหาทางด้านนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียน..... มีงบประมาณในการจัดซื้อพวกวัสดุอุปกรณ์และเอกสารต่างๆ มากในแต่ละปีการศึกษา เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่มีในแต่ละปี มีน้อย เช่น ในปี ..... ได้งบประมาณ ..... บาท ปี ..... ได้งบประมาณ ..... บาท และปี ..... ได้งบประมาณ ..... บาท วัสดุอุปกรณ์และเอกสารก็มีเพิ่มสะสมทุกปี อีกประการหนึ่ง โรงเรียน..... จัดชั้นเรียนแบบ 2 กลุ่มอายุ เช่น ปีการศึกษา.....

เปิดชั้น ป.1, ป.3 และ ป.5 ในปีการศึกษา ..... เปิดชั้น ป.2, ป.4 และ ป.6 โดยไม่เปิดรับนักเรียน ป.1

2. การศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู ปรากฏว่าในภาคเรียนแรกๆ ของปีการศึกษา ครูปฏิบัติกันน้อยในแต่ละพฤติกรรม แต่ขึ้นปีการศึกษา ..... ปรากฏว่าครูได้ปฏิบัติกันมากขึ้น เป็นเพราะในช่วงแรกๆ ของโครงการ ครูยังไม่เห็นความสำคัญของโครงการ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในพอ และขาดการกระตุ้นชี้แนะในการทำงาน แต่ต่อมาครูได้รับการกระตุ้น ได้รับการชี้แนะหรือนิเทศจึงทำให้มีการปฏิบัติกันมากขึ้น เมื่อเทียบกับมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532) ในแต่ละรายพฤติกรรมแล้วปรากฏว่าอยู่ในขั้นดี บางข้อก็สูงกว่าเกณฑ์ จึงนับว่าการจัดโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

3. การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ปรากฏว่าครูทุกคนตอบรับรู้ในทางที่ดีทุกรายการ เมื่อเทียบกับมาตรการและเกณฑ์ขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532) ในแต่ละรายการพฤติกรรมจะสูงกว่าเกณฑ์เกือบทุกรายการ ซึ่งนับว่าเป็นความสำเร็จของโครงการอย่างหนึ่งของการนิเทศภายใน ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทและหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน ดังที่ ยง วัชชวัสดุ (2524) ได้กล่าวไว้ในตอนต้นว่า ผู้บริหารมีบทบาทต่อการนิเทศภายในโรงเรียนครูใหญ่จะต้องรับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียนด้วย

4. ....  
.....

### ข้อเสนอแนะ

1. โครงการนิเทศภายในโรงเรียนควรจะทำต่อเนื่องหลายปี เพราะในปีแรกๆ จะเป็นเรื่องของการเตรียมการต่างๆ ครูเองก็ยังร่วมมือกับผู้บริหารไม่เต็มที่เนื่องจากยังไม่เข้าใจบทบาทของผู้บริหารและตัวครูเอง ดังนั้น ผลของโครงการจึงจะไม่ปรากฏชัดเจนในปีแรกๆ แต่จะปรากฏให้ชัดในปีต่อๆ มา

2. ถ้าโรงเรียนที่มีครูมากๆ อาจจะจัดให้มีโครงการนิเทศภายในเป็นโครงการย่อย แต่ละกลุ่มวิชาหรือแต่ละระดับชั้นเรียนก็ได้ ภายใต้โครงการใหญ่ของโรงเรียน เวลาประเมินโครงการก็จะประเมินทั้งโครงการย่อยและโครงการใหญ่ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลงานทางวิชาการร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหารโรงเรียน

## ภาคผนวก ค.

ตัวอย่าง การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน  
ในโรงเรียน .....

โดย นายธรรมนุญ มงคลยง

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศชาติจะพัฒนาไปได้ตามแผนพัฒนาประเทศ คุณภาพของประชาชนในประเทศนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา และในอดีตประเทศมีแผนพัฒนาทางด้านวัตถุมมากกว่าพัฒนาคน แต่ถึงอย่างไรก็ยังไม่เท่าเทียมกับประเทศทางยุโรป อเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งประเทศเหล่านี้เจริญก้าวหน้าได้เพราะประชาชนในชาติมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ยอมรับกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ ทำให้ประชาชนดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข การที่ประเทศไทยเจริญขึ้นนั้นเป็นเพราะประชาชนในชาติขาดระเบียบวินัย แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่ใช้ในปัจจุบันนี้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคน ซึ่งผู้ประเมินเองเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง และคิดว่าขณะนี้เราได้เดินถูกทางแล้ว

ปัจจุบันสังคมไทยมีสัญญาณบ่งชี้ว่ามีความซับซ้อน ยุ่งยาก และคับแคบ อันเป็นผลกระทบมาจากปัญหาทางจริยธรรม อันได้แก่ การขาดวินัย มีค่านิยมเชิงวัตถุมมากกว่าจิตนิยม การละเมิดสิทธิต่างๆ ความไม่เสมอภาค การขาดความตระหนักในสิทธิเสรีภาพของตนเอง การซื้อสิทธิขายเสียง ขาดความเข้าใจในสาระของสังคมประชาธิปไตย ผู้ประเมินเห็นว่าปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรมในสังคมเป็นจุดวิกฤติ ถึงแม้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ คู่คุณธรรม แต่ในทางปฏิบัติครูยังขาดมาตรการ วิธีการ ยุทธวิธีกระบวนการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 โดยระบุถึงแนวนโยบายแห่งรัฐธรรมนูญที่จะต้องพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมไว้ใน มาตรา 81 “รัฐต้องจัดการอบรมให้ความรู้ คู่คุณธรรม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยเน้นความซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ยุติธรรม ทำงานเป็นหมู่คณะได้ และภูมิใจในความเป็นไทยเพื่อพัฒนาไปสู่การมีวิสัยทัศน์ คือ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข” ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ. พ.ศ.2542 เพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

โรงเรียนวัดทองย้อยฯ เป็นโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ เป็น 1 ใน 2 โรงเรียนแกนนำของจังหวัดนครนายกที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการได้ตระหนัก ถึงความสำคัญในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมนี้ เนื่องจากโรงเรียนวัดทองย้อยฯ ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง ผู้ปกครองมีความศรัทธาส่งบุตรหลานมาเรียนเป็นจำนวนมากทั้งในเขตบริการและนอกเขตบริการ มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี นักเรียนเดินทางโดยพาหนะที่ต้องเสียค่าโดยสารร้อยละ 24.17 พาหนะที่ไม่ต้องเสียค่าโดยสาร รวมทั้งมาโดยรถจักรยานร้อยละ 64.47 และเดินเท้าร้อยละ 11.36 ทางโรงเรียนประสบปัญหาการเดินทางไป – กลับ ของนักเรียน จากรายงานในสมุดบันทึกเวรประจำวันของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2539 ถึง 2540 พอสรุปได้ว่านักเรียนในแต่ละปีประมาณร้อยละ 30 ขาดระเบียบวินัย บางคนก็ขาดระเบียบวินัยมาก บางคนก็น้อย จากการสังเกตของครูเวรประจำวันตามเวรสีและได้บันทึกไว้สรุปได้ว่า ในขณะที่ขึ้นรถโดยสาร นักเรียนจะแย่งกันขึ้นรถ ดูแล้วไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย อาจทำให้เกิดอันตราย ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ไม่ข้ามถนนตรงทางม้าลาย หรือใช้สะพานข้าม การแต่งกาย ไม่เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน ไม่ช่วยกันรักษาความสะอาด บริเวณโรงเรียนเห็นขยะแล้วไม่ช่วยกันเก็บ รวมทั้งการรับเอาค่านิยมแปลกใหม่มาปฏิบัติ ซึ่งครูเวรได้พยายามหาทางแก้ไขตลอดมา

ตามแนวคิดของผู้ประเมินเห็นว่า ถ้านักเรียนมีวินัยแล้วก็น่าจะส่งผลไปยังพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน นั่นคือ นักเรียนจะตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบในด้านการเรียน มีความขยันขันแข็งในการเรียนซึ่งก็จะส่งผลไปยังผลการเรียนของนักเรียนด้วย ดังนั้น ผู้ประเมินในฐานะผู้บริหารซึ่งทำหน้าที่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและฝ่ายกิจการนักเรียน มีหน้าที่ต้องคอยดูแล การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนขึ้นและได้ดำเนินการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ถึงปีการศึกษา 2543 โดยในปีการศึกษา 2541 เริ่มโครงการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3, 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2542 ถึงปีการศึกษา 2543 ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เลื่อนไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2541 เลื่อนไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2542 เลื่อนไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2542 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2543 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2541 เลื่อนไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา

2542 โดยมีโครงการย่อยๆ 8 โครงการ (ภาคผนวก) การดำเนินการตามโครงการประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี โครงการย่อยทั้ง 8 โครงการมีดังนี้

1. โครงการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย
2. โครงการจัดการเดินแถวเข้า – ออกโรงเรียน
3. โครงการเข้าแถวขึ้นรถประจำทาง
4. โครงการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในเรื่องการปฏิบัติตามกฎจราจร
5. โครงการรักษาความสะอาดห้องเรียนและอาคาร
6. โครงการรักษาความสะอาดและพัฒนาบริเวณโรงเรียน
7. โครงการอบรมจริยศึกษาแก่นักเรียน
8. โครงการสาธิตและฝึกฝนมารยาทไทยแก่นักเรียน

จากความสำเร็จที่ได้กล่าวมาเป็นแรงจูงใจให้ผู้ประเมินได้ทำการประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยขึ้น เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าการดำเนินการตามโครงการได้ผลเพียงใด และมีจุดเด่นจุดด้อยตรงไหน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อสรุปที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะโครงการนี้จะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต่อไป

### จุดประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมด้านวินัยตามการรับรู้ตนเองของนักเรียนและตามการรับรู้ของครู-อาจารย์ ระหว่างก่อนและหลังดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู-อาจารย์ในโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียน ตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู-อาจารย์ ผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

## ขอบเขตของการประเมิน

1. ประชากรที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 4, 5 และ 6 ครู-อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 4, 5 และ 6 โรงเรียนวัดทองย้อย (วุฒิกิจระชาณุกุล) ระหว่างปีการศึกษา 2541 ถึง ปีการศึกษา 2543

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 นักเรียนโรงเรียนวัดทองย้อยฯ จังหวัดนครนายก 4 ระดับชั้น ดังนี้

| ปีการศึกษา<br>ชั้น      | 2541   | 2542   | 2543   |
|-------------------------|--------|--------|--------|
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3   | 55 คน  | -      | -      |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4   | 55 คน  | 55 คน  | -      |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5   | 55 คน  | 55 คน  | 55 คน  |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6   | 55 คน  | 55 คน  | 55 คน  |
| รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด | 220 คน | 165 คน | 110 คน |

2.2 ครู-อาจารย์โรงเรียนวัดทองย้อยฯ จังหวัดนครนายก จำนวน 44 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ตนเองและแบบสอบถามความพึงพอใจของครู-อาจารย์ที่มีต่อโครงการ ตามแบบลิเคอร์ท์ 3 ชุด

ชุดที่ 1 สำหรับนักเรียน และครู-อาจารย์มีจำนวน 40 ข้อ

ชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียนมีจำนวน 34 ข้อ

ชุดที่ 3 สำหรับครู-อาจารย์ ผู้ปกครองในโรงเรียนมีจำนวน 19 ข้อ

แบบสอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่ดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนซึ่งแยกเป็นโครงการย่อย 8 โครงการ ได้แก่

1. โครงการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการแต่งกาย
2. โครงการจัดการเดินแถว เข้า-ออก โรงเรียน
3. โครงการเข้าแถวขึ้นรถประจำทาง
4. โครงการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในเรื่องการปฏิบัติตามกฎจราจร
5. โครงการรักษาความสะอาดห้องเรียนและอาคาร

6. โครงการรักษาความสะอาดและพัฒนาบริเวณโรงเรียน
7. โครงการอบรมจริยศึกษาแก่นักเรียน
8. โครงการสาธิตและฝึกฝนมารยาทไทยแก่นักเรียน

ทั้ง 8 โครงการนี้รวมเป็นโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 5 ด้าน คือ

- การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน
- การเข้าแถวและเดินแถว
- การปฏิบัติตามกฎจราจร
- ความสะอาด
- จริยธรรม

### นิยามศัพท์เฉพาะ

**พฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียน** หมายถึง ความประพฤติของนักเรียนที่แสดงออกใน 5 ด้าน คือ การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎจราจร ความสะอาด และจริยธรรมตามการรับรู้ตนเองของนักเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

**การแต่งกาย** หมายถึง การแต่งกายของนักเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

**การเข้าแถวและเดินแถว** หมายถึง การเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยตามลำดับไหล่ของนักเรียนหน้าเสาธง ซื่ออาหาร ขึ้นรถยนต์ และการเดินแถวเข้าห้องเรียน เข้า-ออกโรงเรียน การขึ้นลงบันไดเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เล่นกัน

**การปฏิบัติตามกฎจราจร** หมายถึง การปฏิบัติตามกฎจราจรของนักเรียนทั้งภายนอกโรงเรียนและภายในโรงเรียนตามระเบียบของโรงเรียน

**จริยธรรม** หมายถึง ความประพฤติอันพึงปฏิบัติของบุคคลโดยมีค่านิยมทางศีลธรรม (Ethical Value) และคุณธรรมที่สังคมยอมรับเป็นปทัสถาน (แบบแผนสำหรับยึดถือ) ในการวัดเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาแล้วทำให้สังคมนิยมชมชอบ ให้การสนับสนุนและผู้กระทำ ก็เกิดความพอใจในการกระทำของตนด้วย ซึ่งการแสดงออกถึงคุณงามความดีจะเป็นเครื่องชี้ถึงความเป็นคนโดยสมบูรณ์ทั้งในฐานะที่เป็นเอกัตบุคคล

และฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทั้งนี้มีจุดหมายเพื่อบรรลุสภาพชีวิตอันทรงคุณค่า  
พึงประสงค์และเพื่อความสงบสุขของสังคมไทย จริยธรรมดังกล่าวได้แก่

- ความรับผิดชอบ
- ความซื่อสัตย์สุจริต
- ความมีเหตุผล
- ความกตัญญูกตเวที
- ความมีระเบียบวินัย
- ความเสียสละ
- ความสามัคคี
- การประหยัด
- ความยุติธรรม
- ความอดุทน
- ความเมตตากรุณา

**ความคิดเห็นของครู – อาจารย์ และผู้ปกครอง** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของ  
ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้าง  
วินัยนักเรียนโดยแสดงออกเป็น 5 ระดับ คือ พอใจมากที่สุด พอใจมาก พอใจปานกลาง  
พอใจน้อย และพอใจน้อยที่สุด

**ความพึงพอใจของครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของ  
ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยแสดงออกเป็น 5  
ระดับ คือ พอใจมากที่สุด พอใจมาก พอใจปานกลาง พอใจน้อย และพอใจน้อยที่สุด

**ครู-อาจารย์** หมายถึง ครู-อาจารย์ สังกัดโรงเรียนวัดทองย้อยฯ และปฏิบัติ  
ราชการในโรงเรียนวัดทองย้อยฯ อย่างต่อเนื่อง

**ผู้ปกครอง** หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้อุปการะนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนวัด  
ทองย้อยฯ ปีการศึกษา 2541-2543

### **ประโยชน์ของการประเมิน**

1. เป็นข้อมูลสำหรับครู-อาจารย์ที่รับผิดชอบโครงการย่อยต่างๆ ในการปรับปรุง  
กิจกรรมของโครงการ

2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการโครงการ  
ย่อยใดต่อหรือยุติโครงการย่อยใด
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้ปกครองนักเรียน ใช้ในการเสริมสร้างวินัยให้นักเรียนใน  
ลักษณะผู้ปกครองกับ ครู-อาจารย์ร่วมมือกัน

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามโครงการ ประกอบด้วย 6 หัวข้อดังนี้

1. ความหมายของโครงการ
2. ความหมายและรูปแบบการประเมินโครงการ
3. ความหมายและการพัฒนาจริยธรรม
4. ความหมายและประเภทของวินัย
5. ความผิดทางวินัยของนักเรียน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 1. ความหมายของโครงการ

.....(รายละเอียดตามหัวข้อ 1 ถึง 6).....  
.....  
.....

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการ “เสริมสร้างวินัยนักเรียน” ผู้ประเมินมีขั้นตอนการประเมินดังต่อไปนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงประเมินโครงการ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากร การประเมินครั้งนี้ประกอบด้วยประชากร 3 กลุ่ม ได้แก่
  - 1.1 ประชากรที่เป็นนักเรียนโรงเรียนวัดทองย้อยฯ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2541 ถึง 2543
  - 1.2 ประชากรที่เป็น ครู-อาจารย์ สังกัดโรงเรียนวัดทองย้อยฯ จำนวน 44 คน (ปีการศึกษา 2541-2543 จำนวนครูเท่ากัน)
  - 1.3 ประชากรที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ในปีการศึกษา 2541 ถึง 2543 จำนวน 487 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินมี 3 กลุ่ม ได้แก่
  - 2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบบไม่เป็นสัดส่วน โดยกำหนดให้แต่ละชั้นมีจำนวนตัวอย่างเท่ากันชั้นละ 55 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ในปีการศึกษา 2541 ถึง 2543

| ปีการศึกษา | สถานภาพของประชากร             | จำนวนประชากร<br>(คน) | จำนวนตัวอย่าง<br>(คน) |
|------------|-------------------------------|----------------------|-----------------------|
| 2541       | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 | 117                  | 55                    |
|            | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 | 133                  | 55                    |
|            | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 | 133                  | 55                    |
|            | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 | 104                  | 55                    |
| รวม        |                               | 487                  | 220                   |
| 2542       | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 | 117                  | 55                    |
|            | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 | 133                  | 55                    |
|            | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 | 133                  | 55                    |
| รวม        |                               | 383                  | 165                   |
| 2543       | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 | 117                  | 55                    |
|            | นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 | 133                  | 55                    |
| รวม        |                               | 250                  | 110                   |

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็น ครู-อาจารย์ จะใช้ครู-อาจารย์ทั้งหมด จำนวน 44 คน

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน จะใช้ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1 คือ ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 220 คน ปีการศึกษา 2542 จำนวน 165 คน และปีการศึกษา 2543 จำนวน 110 คน

## วิธีดำเนินงานตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

### 1. หลักการดำเนินงานตามโครงการ

จากการที่โรงเรียนมีโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนและมีโครงการย่อย 8 โครงการคือ โครงการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการแต่งกาย โครงการจัดการเดินแถวเข้า-ออกโรงเรียน โครงการเข้าแถวขึ้นรถประจำทางโครงการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในเรื่องการปฏิบัติตามกฎจราจร โครงการรักษาความสะอาดห้องเรียนและอาคาร โครงการรักษาความสะอาดและพัฒนาบริเวณโรงเรียน โครงการอบรมจริยศึกษาแก่นักเรียน โครงการสาธิตและฝึกฝนมารยาทไทยแก่นักเรียน ในการดำเนินงานตามโครงการผู้ประเมินมีหลักการดังนี้

1. การวางแผนงาน ทางโรงเรียนมีนโยบายการบริหารงานโดยวิธีกระจายอำนาจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 นักเรียนมีส่วนร่วม โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 สีตามวันในสัปดาห์ คือ สีเหลือง สีชมพู สีเขียว สีแสด และสีฟ้า ในแต่ละสีจะมีการวางแผนงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงาน คือ ประธาน รองประธาน กรรมการ และเลขานุการ โดยสมาชิกของแต่ละสีจะมีดาวสีประจำวันติดที่คอเสื้อเป็นสัญลักษณ์

1.2 ครูมีส่วนร่วม แบ่งครูออกเป็นเวรสี 5 สีเช่นกัน โดยครูเป็นที่ปรึกษา คอยให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของแต่ละสีให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบ

1.3 คณะกรรมการนักเรียน ได้รับการคัดเลือกโดยการเลือกตั้งให้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของโรงเรียนโดยมีสารวัตรนักเรียนเป็นผู้ติดตาม กำกับการทำงานสมาชิกของแต่ละสี

### 2. การดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ

2.1 ประชุมคณะกรรมการที่รับผิดชอบด้านวินัยนักเรียนเพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ

2.2 จัดทำโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนครอบคลุมองค์ประกอบ ด้านการแต่งกายตามระเบียบ การเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎจราจร ความสะอาดและจริยธรรม เสนอให้ฝ่ายบริหารอนุมัติเพื่อแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและถือปฏิบัติ

2.3 ดำเนินการตามกิจกรรมของแต่ละโครงการย่อย 8 โครงการ

### 3. การตรวจสอบ นิเทศและปรับปรุงการดำเนินงาน

3.1 ประชุมคณะกรรมการ รายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อรับทราบปัญหา การดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค การแก้ไข

3.2 สรุปรายงานผลการดำเนินงานภาคเรียนละ 1 ครั้ง เสนอฝ่ายบริหาร ผู้รับผิดชอบ เพื่อนำข้อมูลไปวางแผน แก้ไขและดำเนินงานต่อไป

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ตนเองตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎ จรรยา ความสะอาดและจริยธรรม นำแบบสอบถามที่สร้างตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน ตรวจสอบและเสนอแนะ แก้ไข ได้แก่ นายสืบสาย วรรณประเสริฐ นายอำพล ชาญศิริเมธา นางสาวเจรจา วรทัต นางประณาม ทรัพย์สมบูรณ์ นาง ธัญชนก หมิ่นภักดี และนางสาวยุพดี เชนยพาณิชน์ ผู้ประเมินได้ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน 10 คน และผู้ปกครอง 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการทดลองมาพิจารณาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง และจัดแบบสอบถามที่ได้ ออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับนักเรียนและครู-อาจารย์ มีจำนวน 40 ข้อ ชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน มีจำนวน 34 ข้อ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียน 20 คน และผู้ปกครอง 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละชุด

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละชุด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์  $\alpha$  ของครอนบัค (Alpha Coefficient) ดังนี้ (ประคอง การณสูตร, 2525)

เมื่อ  $n$  = จำนวนข้อสอบ

$S_i^2$  = ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ  
(Variance of a Single Item)

$S_t^2$  = ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

แบบสอบถามชุดที่ 1 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

แบบสอบถามชุดที่ 2 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

แบบสอบถามชุดที่ 3 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งให้ครู-อาจารย์และนักเรียนเป็นผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ต์ จำนวน 40 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ต์ จำนวน 34 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก)

ชุดที่ 3 แบบสอบถามของความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ผู้ปกครองที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ต์ จำนวน 19 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในแต่ละระดับชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนผังดังนี้

แผนผังการเก็บรวบรวมข้อมูล

| ปีการศึกษา            | 2541                                              | 2542                                              | 2543                                              |
|-----------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| นักเรียน              |                                                   |                                                   |                                                   |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) |                                                   |                                                   |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>2</sub> ) (O <sub>3</sub> ) |                                                   |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>2</sub> ) (O <sub>3</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>3</sub> ) (O <sub>4</sub> ) |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>2</sub> ) (O <sub>3</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>3</sub> ) (O <sub>4</sub> ) |

หมายเหตุ จากตาราง Post – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2541 ใช้เป็น Pre – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2542 Post – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2542 ใช้เป็น Pre – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2543 Post – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2542 ใช้เป็น Pre – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2543 ใช้เป็น Post – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2541 ใช้เป็น Pre – test ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู – อาจารย์ และผู้ปกครอง ตอบแบบสอบถามหลังดำเนินการตามโครงการทุกสิ้นปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2541 – 2543 เพื่อประเมินพฤติกรรมของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนการเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎจราจร ความสะอาด และจริยธรรม ตามการรับรู้ของครู – อาจารย์หรือผู้ปกครอง และความพึงพอใจของครู – อาจารย์ที่มีต่อโครงการ

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนจากการประเมินของครู – อาจารย์ ผู้ปกครอง และคะแนนความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  หมายถึง คะแนนเฉลี่ย

$\sum fX$  หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนคนหรือจำนวนข้อมูลทั้งหมด

เกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนตามการประเมินของครู – อาจารย์ ผู้ปกครอง และค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ดังนี้

|             |               |
|-------------|---------------|
| 4.50 – 5.00 | พอใจมากที่สุด |
| 3.50 – 4.49 | พอใจมาก       |
| 2.50 – 3.49 | พอใจปานกลาง   |

1.50 – 2.49                      พอใจน้อย

1.00 – 1.49                      พอใจน้อยที่สุด

ส่วนเกณฑ์ในการแปลผลค่า S.D. ผู้ประเมิน กำหนดดังนี้ ถ้าค่า S.D. น้อยกว่า 1.00 หมายถึง แตกต่างก็น้อย และมีค่าตั้งแต่ 1.00 ขึ้นไป หมายถึงแตกต่างกันค่อนข้างมาก

2. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนจากการประเมินของ ครู – อาจารย์ ผู้ปกครองและคะแนนความพึงพอใจของครู – อาจารย์ จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$  หมายถึง ผลบวกของกำลังสองของคะแนน

$\sum X$  หมายถึง ผลบวกของคะแนน

N หมายถึง จำนวนคนหรือจำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังดำเนินการตามโครงการ จากสูตร (บุญมี พันธุ์ไทย, 2539)

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{N}$$

เมื่อ  $\sum d$  หมายถึง ผลบวกของความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการตามโครงการ

$\sum d^2$  หมายถึง ผลบวกของกำลังสองของความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังดำเนินการตามโครงการ

N หมายถึง คนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล

d หมายถึง ผลต่างของคะแนนก่อนและหลังดำเนินการตามโครงการ

4. เปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการดำเนินการใช้สถิติ t-test  
ดังนี้

$$t = \frac{\bar{d}}{S_d / \sqrt{n}}$$

เมื่อ  $\bar{d}$  หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนกับหลัง  
ดำเนินโครงการ

$S_d$  หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความแตกต่าง  
ระหว่างก่อนและหลังดำเนินโครงการ

$n$  หมายถึง จำนวนคนหรือจำนวนข้อมูล

แผนผังการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนก่อนและหลังดำเนินโครงการ

| ปีการศึกษา            | 2541                                              | 2542                                              | 2543                                              |
|-----------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| นักเรียน              |                                                   |                                                   |                                                   |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) |                                                   |                                                   |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>2</sub> ) (O <sub>3</sub> ) |                                                   |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>2</sub> ) (O <sub>3</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>3</sub> ) (O <sub>4</sub> ) |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 | Pre - Post<br>(O <sub>1</sub> ) (O <sub>2</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>2</sub> ) (O <sub>3</sub> ) | Pre - Post<br>(O <sub>3</sub> ) (O <sub>4</sub> ) |

ระยะเวลาดำเนินการ ในทุกปีการศึกษา มีระยะเวลาการดำเนินการเหมือนกันดังแผนผัง

| ระยะเวลา<br>กิจกรรม                     | ปีการศึกษา 2541 - 2543 |       |      |       |      |      |      |      |      |      |      |      | หมายเหตุ |
|-----------------------------------------|------------------------|-------|------|-------|------|------|------|------|------|------|------|------|----------|
|                                         | มี.ค.                  | เม.ย. | พ.ค. | มิ.ย. | ก.ค. | ส.ค. | ก.ย. | ต.ค. | พ.ย. | ธ.ค. | ม.ค. | ก.พ. |          |
| 1. ประชุมจัดทำ<br>รายละเอียด<br>โครงการ | —                      |       |      |       |      |      |      |      |      |      |      |      |          |
| 2. เสนอโครงการ<br>เพื่อขออนุมัติ        | —                      |       |      |       |      |      |      |      |      |      |      |      |          |
| 3. แต่งตั้ง<br>คณะกรรมการ<br>ดำเนินงาน  |                        |       |      | —     |      |      |      |      |      |      |      |      |          |
| 4. ดำเนินงาน<br>ตามโครงการ              |                        |       | —    | —     | —    | —    | —    | —    | —    | —    | —    | —    |          |
| 5. ประเมินผล                            |                        |       | —    |       |      |      |      |      |      |      |      | —    |          |

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ

1. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมด้านวินัยตามการรับรู้ตนเองของนักเรียนและตามการรับรู้ของครู - อาจารย์ระหว่างก่อนกับหลังดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียน ตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ผู้ปกครองที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

โครงการนี้ดำเนินการตั้งแต่ ปีการศึกษา 2541 และได้ดำเนินการประเมินทุกสิ้นปีการศึกษา ถึงปีการศึกษา 2543

เพื่อให้ทราบผลการประเมินตามจุดประสงค์ผู้ประเมินได้เสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

**ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครองนักเรียน ในปีการศึกษา 2541**

ถึงปีการศึกษา 2543

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนก ตามสถานภาพส่วนตัว

ในปีการศึกษา 2541

| สถานภาพส่วนตัว          | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------------------|-------|--------|
| 1. เพศ                  |       |        |
| ชาย                     | 135   | 61.36  |
| หญิง                    | 85    | 38.64  |
| 2. ผู้ปกครองนักเรียน    |       |        |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3   | 55    | 25.00  |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4   | 55    | 25.00  |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5   | 55    | 25.00  |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6   | 55    | 25.00  |
| 3. อาชีพ                |       |        |
| ค้าขาย                  | 27    | 12.27  |
| รับจ้าง                 | 63    | 28.64  |
| รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ | 34    | 15.45  |
| เกษตรกรรม               | 82    | 37.27  |
| ทำกิจการส่วนตัว         | 6     | 2.73   |
| พ่อบ้าน / แม่บ้าน       | 8     | 3.64   |

จากตารางพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 220 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 61.36 เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 4, 5 และ 6 ร้อยละ 25 เท่ากัน อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 37.27 รองลงมาอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 28.64

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนก ตามสถานภาพส่วนตัว  
ในปีการศึกษา 2542

| สถานภาพส่วนตัว          | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------------------|-------|--------|
| 1. เพศ                  |       |        |
| ชาย                     | 120   | 72.73  |
| หญิง                    | 45    | 27.27  |
| 2. ผู้ปกครองนักเรียน    |       |        |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4   | 55    | 33.33  |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5   | 55    | 33.33  |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6   | 55    | 33.33  |
| 3. อาชีพ                |       |        |
| ค้าขาย                  | 22    | 13.33  |
| รับจ้าง                 | 58    | 35.15  |
| รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ | 35    | 21.21  |
| เกษตรกรรม               | 25    | 15.15  |
| ทำกิจการส่วนตัว         | 10    | 6.06   |
| พ่อบ้าน / แม่บ้าน       | 15    | 9.09   |

จากตารางพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 165 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 72.73 เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ร้อยละ 33.33 เท่ากัน อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 35.15 รองลงมาอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 21.82

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนก ตามสถานภาพส่วนตัว  
ในปีการศึกษา 2543

| สถานภาพส่วนตัว          | จำนวน | ร้อยละ |
|-------------------------|-------|--------|
| 1. เพศ                  |       |        |
| ชาย                     | 68    | 61.82  |
| หญิง                    | 42    | 38.18  |
| 2. ผู้ปกครองนักเรียน    |       |        |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5   | 55    | 50.00  |
| ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6   | 55    | 50.00  |
| 3. อาชีพ                |       |        |
| ค้าขาย                  | 29    | 26.36  |
| รับจ้าง                 | 27    | 24.55  |
| รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ | 15    | 13.64  |
| เกษตรกรรม               | 23    | 20.91  |
| ทำกิจการส่วนตัว         | 5     | 4.55   |
| พ่อบ้าน / แม่บ้าน       | 11    | 9.90   |

จากตารางพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 110 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 61.82 เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ร้อยละ 50.00 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 26.36 รองลงมาอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 24.55

**ตอนที่ 2** ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมของนักเรียนระหว่าง ก่อนกับหลังดำเนินการตามโครงการสร้างเสริมวินัยนักเรียนใช้สถิติ t-test

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ตนเอง ของนักเรียน ครู-อาจารย์ ระหว่างก่อนกับหลังดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างวินัย นักเรียน ผลปรากฏในตารางที่ 5 – 34 ดังนี้

ปีการศึกษา 2541 ผลปรากฏในตารางที่ 5 – 14

ปีการศึกษา 2542 ผลปรากฏในตารางที่ 15 – 24

ปีการศึกษา 2543 ผลปรากฏในตารางที่ 25 – 34

**ตอนที่ 2** ผลการศึกษาความคิดเห็นของครู-อาจารย์ในโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน หลังดำเนินการตามโครงการโดยใช้สถิติ  $\bar{x}$ , S.D. และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 ผลปรากฏในตารางที่ 35 ถึงตารางที่ 49 ดังนี้

**ตารางที่ 35** ผลการศึกษาความคิดเห็นของ ครู – อาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ในภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6  
ปีการศึกษา 2541

| พฤติกรรมย่อยของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน                                | $\bar{x}$    | S.D.         | การแปลผล                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------------------|
| 1. ตัดผมหรือไม่ทรงผมตามระเบียบของโรงเรียน                                                 | 4.15         | 1.04         | พอใจมาก                  |
| 2. แต่งเครื่องแบบนักเรียนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน                                     | 4.35         | .098         | พอใจมาก                  |
| 3. แต่งเครื่องแบบนักเรียนทุกครั้งเมื่อมาติดต่อกับโรงเรียน                                 | 4.44         | 0.86         | พอใจมาก                  |
| 4. แต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด<br>ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด | 4.25<br>4.55 | 1.02<br>0.85 | พอใจมาก<br>พอใจมากที่สุด |
| 5. ไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน                                                  |              |              |                          |
| รวม                                                                                       | 4.35         | 0.93         | พอใจมาก                  |

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นของครู – อาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ( $\bar{x} = 4.35$ ) และความคิดเห็นของครู – อาจารย์ในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00)

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมย่อยก็มีความพอใจอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) ยกเว้นพฤติกรรมไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน ครู - อาจารย์มีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.55$ ) และความคิดเห็นของครู – อาจารย์ในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) ยกเว้น ในข้อ 1 และ 4 แตกต่างกันค่อนข้างมาก (ค่า S.D. มากกว่า 1.00)

**ตารางที่ 36** ผลการศึกษาความคิดเห็นของ ครู – อาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ในภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2542

| พฤติกรรมย่อยของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน                             | $\bar{x}$    | S.D.         | การแปลผล                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------------------|
| 1. ตัดผมหรือไม่ทรงผมตามระเบียบของโรงเรียน                                              | 4.30         | 1.02         | พอใจมาก                  |
| 2. แต่งเครื่องแบบนักเรียนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน                                  | 4.21         | .081         | พอใจมาก                  |
| 3. แต่งเครื่องแบบนักเรียนทุกครั้งเมื่อมาติดต่อกับโรงเรียน                              | 4.38         | 0.98         | พอใจมาก                  |
| 4. แต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด | 4.27<br>4.52 | 1.23<br>0.76 | พอใจมาก<br>พอใจมากที่สุด |
| 5. ไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน                                               |              |              |                          |
| รวม                                                                                    | 4.34         | 0.96         | พอใจมาก                  |

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นของครู – อาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ( $\bar{x} = 4.34$ ) และความคิดเห็นของครู – อาจารย์ในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมย่อยก็มีความพอใจอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) ยกเว้นพฤติกรรมไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน ครู - อาจารย์มีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.52$ ) และความคิดเห็นของครู – อาจารย์ก็แตกต่าง

กันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) ยกเว้น ในข้อ 1 และ 4 แตกต่างกันค่อนข้างมาก (ค่า S.D. มากกว่า 1.00)

.....มีต่อตารางที่ 37 ถึงตารางที่ 49

**ตอนที่ 3** ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน หลังดำเนินการตามโครงการโดยใช้สถิติ  $\bar{x}$ , S.D. และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 ผลปรากฏในตารางที่ 50 ถึงตารางที่ 64 ดังนี้

**ตารางที่ 50** ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ในภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ปีการศึกษา 2541

| พฤติกรรมย่อยของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน                             | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 1. ตัดผมหรือไม่ทรงผมตามระเบียบของโรงเรียน                                              | 4.44      | 0.87 | พอใจมาก       |
| 2. แต่งเครื่องแบบนักเรียนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน                                  | 4.38      | 1.05 | พอใจมาก       |
| 3. แต่งเครื่องแบบนักเรียนทุกครั้งเมื่อมาติดต่อกับโรงเรียน                              | 4.48      | 0.86 | พอใจมาก       |
| 4. แต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด | 4.30      | 1.12 | พอใจมาก       |
| 5. ไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน                                               | 4.67      | 0.76 | พอใจมากที่สุด |
| รวม                                                                                    | 4.45      | 0.93 | พอใจมาก       |

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ( $\bar{x} = 4.45$ ) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) และเกือบทุกพฤติกรรมย่อยก็มีความพอใจอยู่ในระดับมาก ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และความคิดเห็นของผู้ปกครองก็แตกต่างกันน้อยในข้อ 1 และ 3 (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) ส่วนข้อ 2 และ 4 แตกต่างกันอย่างมากระหว่างมาก (ค่า S.D. มากกว่า 1.00) เหมือนกัน ยกเว้นพฤติกรรมไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.67$ ) และความคิดเห็นของผู้ปกครองก็แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00)

**ตารางที่ 51** ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ในภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2542

| พฤติกรรมย่อยของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน                              | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 1. ตัดผมหรือไม่ทรงผมตามระเบียบของโรงเรียน                                               | 4.43      | 0.98 | พอใจมาก       |
| 2. แต่งเครื่องแบบนักเรียนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน                                   | 4.41      | 1.14 | พอใจมาก       |
| 3. แต่งเครื่องแบบนักเรียนทุกครั้งเมื่อมาติดต่อกับโรงเรียน                               | 4.39      | 0.81 | พอใจมาก       |
| 4. แต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์ ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด | 4.31      | 1.04 | พอใจมาก       |
| 5. ไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน                                                | 4.69      | 0.87 | พอใจมากที่สุด |
| รวม                                                                                     | 4.45      | 0.97 | พอใจมาก       |

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ( $\bar{x} = 4.45$ ) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) และเกือบทุกพฤติกรรมย่อยก็มีความพอใจอยู่ในระดับมาก ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และความคิดเห็นของผู้ปกครองก็แตกต่างกันน้อยในข้อ 1 และ 3 (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) ส่วนข้อ 2 และ 4 แตกต่างกันอย่างมากระหว่างมาก (ค่า S.D. มากกว่า 1.00) เหมือนกัน ยกเว้นพฤติกรรมไม่สวมใส่เครื่องประดับมีค่ามาโรงเรียน ผู้ปกครองมีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{x} = 4.69$ ) และความคิดเห็นของผู้ปกครองก็แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00)

.....มีต่อตารางที่ 52 ถึง 64

**ตอนที่ 4** ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน หลังดำเนินการตามโครงการโดยใช้สถิติ  $\bar{x}$ , S.D. และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 ผลปรากฏในตารางที่ 65 ถึง 67 ดังนี้

**ตารางที่ 65** ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ปีการศึกษา 2541

| รายการ                                                                                                | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| <b>ก. ด้านปัจจัย</b>                                                                                  |           |      |               |
| 1. ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานโครงการวินัยนักเรียน                                                    | 4.66      | 0.48 | พอใจมากที่สุด |
| 2. ครูผู้สอนกระตือรือร้น และให้ความสำคัญแก่งานโครงการวินัยนักเรียน                                    | 4.31      | 0.52 | พอใจมาก       |
| 3. นักเรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                           | 4.30      | 0.51 | พอใจมาก       |
| 4. โรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                        | 4.39      | 0.54 | พอใจมาก       |
| 5. โรงเรียนมีสถานที่ในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                           | 4.61      | 0.54 | พอใจมากที่สุด |
| 6. โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                    | 4.31      | 0.52 | พอใจมาก       |
| <b>ข. ด้านกระบวนการ</b>                                                                               |           |      |               |
| 7. แผนงาน/โครงการวินัยนักเรียน เป็นแผนงานโครงการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย | 3.98      | 0.15 | พอใจมาก       |

| รายการ                                                                                           | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 8. ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                | 3.98      | 0.15 | พอใจมาก       |
| 9. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมีการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนหลายกลุ่มประสบการณ์    | 4.30      | 0.51 | พอใจมาก       |
| 10. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมีการบูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆ                            | 4.61      | 0.54 | พอใจมากที่สุด |
| 11. มีการประเมินผลระหว่างดำเนินการและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน                        | 4.61      | 0.54 | พอใจมากที่สุด |
| 12. มีการนิเทศ ติดตามผล ในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                  | 4.63      | 0.53 | พอใจมากที่สุด |
| 13. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน ด้วยวิธีการและเครื่องมืออย่างหลากหลาย    | 4.61      | 0.54 | พอใจมากที่สุด |
| 14. มีการสรุปผล และรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนเผยแพร่ต่อสาธารณชน               | 4.31      | 0.52 | พอใจมาก       |
| <b>ค.ผลของโครงการ</b>                                                                            |           |      |               |
| 15. ผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย                            | 3.98      | 0.15 | พอใจมาก       |
| <b>ง. ผลกระทบของโครงการ</b>                                                                      |           |      |               |
| 16. ผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนเป็นสิ่งกระตุ้น ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานกิจกรรมอื่นๆ | 4.61      | 0.54 | พอใจมากที่สุด |

| รายการ                                                                                                 | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 17. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน<br>ส่งเสริมให้ครู ผู้บริหารมีกระบวนการทำงาน<br>อย่างเป็นระบบ | 4.32      | 0.52 | พอใจมาก       |
| 18. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมี<br>ผลทำให้นักเรียนมีศักยภาพสูงในการเรียนรู้                | 4.30      | 0.51 | พอใจมาก       |
| 19. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน<br>เป็นที่พึงพอใจของชุมชน                                    | 4.61      | 0.54 | พอใจมากที่สุด |
| รวม                                                                                                    | 4.39      | 0.46 | พอใจมาก       |

จากตารางพบว่า ความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ( $\bar{x} = 4.39$ ) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏว่าครู – อาจารย์มีความพึงพอใจในระดับมาก 11 ข้อ ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และมากที่สุด 8 ข้อ ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 4.50 – 5.00) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในทุกเรื่องแตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00)

ตารางที่ 66 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัย  
นักเรียน ปีการศึกษา 2542

| รายการ                                                                                                | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| <b>ก. ด้านปัจจัย</b>                                                                                  |           |      |               |
| 1. ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานโครงการวินัยนักเรียน                                                    | 4.68      | 0.51 | พอใจมากที่สุด |
| 2. ครูผู้สอนกระตือรือร้น และให้ความสำคัญแก่งานโครงการวินัยนักเรียน                                    | 4.37      | 0.57 | พอใจมาก       |
| 3. นักเรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                           | 4.45      | 0.62 | พอใจมาก       |
| 4. โรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                        | 4.27      | 0.62 | พอใจมาก       |
| 5. โรงเรียนมีสถานที่ในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                           | 4.52      | 0.52 | พอใจมากที่สุด |
| <b>ข. ด้านกระบวนการ</b>                                                                               |           |      |               |
| 6. โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                    | 4.60      | 0.48 | พอใจมากที่สุด |
| 7. แผนงาน/โครงการวินัยนักเรียน เป็นแผนงานโครงการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย | 4.11      | 0.36 | พอใจมาก       |
| 8. ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                     | 4.42      | 0.17 | พอใจมาก       |
| 9. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมีการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนหลายกลุ่มประสบการณ์         | 4.37      | 0.32 | พอใจมาก       |

| รายการ                                                                                                   | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 10. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมี<br>การบูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆ                                | 4.56      | 0.47 | พอใจมากที่สุด |
| 11. มีการประเมินผลระหว่างดำเนินการและนำ<br>ผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน                            | 4.74      | 0.47 | พอใจมากที่สุด |
| 12. มีการนิเทศ ติดตามผล ในการปฏิบัติ<br>กิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                      | 4.61      | 0.51 | พอใจมากที่สุด |
| 13. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม<br>โครงการวินัยนักเรียน ด้วยวิธีการและ<br>เครื่องมืออย่างหลากหลาย    | 4.69      | 0.45 | พอใจมากที่สุด |
| 14. มีการสรุปผล และรายงานผลการปฏิบัติ<br>กิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนเผยแพร่ต่อ<br>สาธารณชน               | 4.67      | 0.57 | พอใจมากที่สุด |
| <b>ค.ผลของโครงการ</b>                                                                                    |           |      |               |
| 15. ผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัย<br>นักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย                                | 4.60      | 0.18 | พอใจมากที่สุด |
| <b>ง. ผลกระทบของโครงการ</b>                                                                              |           |      |               |
| 16. ผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัย<br>นักเรียนเป็นสิ่งกระตุ้น ส่งเสริมให้มีการ<br>ดำเนินงานกิจกรรมอื่นๆ | 4.53      | 0.51 | พอใจมากที่สุด |
| 17. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน<br>ส่งเสริมให้ครู ผู้บริหารมีกระบวนการทำงาน<br>อย่างเป็นระบบ   | 4.30      | 0.48 | พอใจมาก       |
| 18. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมี<br>ผลทำให้นักเรียนมีศักยภาพสูงในการเรียนรู้                  | 4.65      | 0.53 | พอใจมากที่สุด |

| รายการ                                                              | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 19. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน<br>เป็นที่พึงพอใจของชุมชน | 4.54      | 0.50 | พอใจมากที่สุด |
| รวม                                                                 | 4.51      | 0.47 | พอใจมากที่สุด |

จากตารางพบว่า ความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ( $\bar{x} = 4.51$ ) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏว่าครู – อาจารย์มีความพึงพอใจในระดับมาก 7 ข้อ ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และมากที่สุด 12 ข้อ ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 4.50 – 5.00) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในทุกเรื่องแตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00)

ตารางที่ 67 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ปีการศึกษา 2543

| รายการ                                                                                                | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| <b>ก. ด้านปัจจัย</b>                                                                                  |           |      |               |
| 1. ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานโครงการวินัยนักเรียน                                                    | 4.72      | 0.47 | พอใจมากที่สุด |
| 2. ครูผู้สอนกระตือรือร้น และให้ความสำคัญแก่งานโครงการวินัยนักเรียน                                    | 4.42      | 0.61 | พอใจมาก       |
| 3. นักเรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                           | 4.33      | 0.58 | พอใจมาก       |
| 4. โรงเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                        | 4.67      | 0.60 | พอใจมาก       |
| 5. โรงเรียนมีสถานที่ในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                           | 4.57      | 0.51 | พอใจมากที่สุด |
| <b>ข. ด้านกระบวนการ</b>                                                                               |           |      |               |
| 6. โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                    | 4.68      | 0.50 | พอใจมากที่สุด |
| 7. แผนงาน/โครงการวินัยนักเรียน เป็นแผนงานโครงการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย | 4.21      | 0.27 | พอใจมาก       |
| 8. ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                     | 4.36      | 0.19 | พอใจมาก       |
| 9. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมีการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนหลายกลุ่มประสบการณ์         | 4.58      | 0.37 | พอใจมากที่สุด |

| รายการ                                                                                           | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 10. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมีการบูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆ                            | 4.54      | 0.45 | พอใจมากที่สุด |
| 11. มีการประเมินผลระหว่างดำเนินการและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน                        | 4.70      | 0.42 | พอใจมากที่สุด |
| 12. มีการนิเทศ ติดตามผล ในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน                                  | 4.63      | 0.49 | พอใจมากที่สุด |
| 13. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน ด้วยวิธีการและเครื่องมืออย่างหลากหลาย    | 4.50      | 0.48 | พอใจมากที่สุด |
| 14. มีการสรุปผล และรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนเผยแพร่ต่อสาธารณชน               | 4.44      | 0.56 | พอใจมาก       |
| <b>ค.ผลของโครงการ</b>                                                                            |           |      |               |
| 15. ผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย                            | 4.56      | 0.20 | พอใจมากที่สุด |
| <b>ง. ผลกระทบของโครงการ</b>                                                                      |           |      |               |
| 16. ผลการปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนเป็นสิ่งกระตุ้น ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานกิจกรรมอื่นๆ | 4.34      | 0.46 | พอใจมาก       |
| 17. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน ส่งเสริมให้ครู ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ  | 4.57      | 0.47 | พอใจมากที่สุด |
| 18. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียนมีผลทำให้นักเรียนมีศักยภาพสูงในการเรียนรู้              | 4.59      | 0.52 | พอใจมากที่สุด |

| รายการ                                                              | $\bar{x}$ | S.D. | การแปลผล      |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|------|---------------|
| 19. การปฏิบัติกิจกรรมโครงการวินัยนักเรียน<br>เป็นที่พึงพอใจของชุมชน | 4.59      | 0.52 | พอใจมากที่สุด |
| รวม                                                                 | 4.52      | 0.48 | พอใจมากที่สุด |

จากตารางพบว่า ความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ( $\bar{x} = 4.52$ ) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏว่าครู – อาจารย์มีความพึงพอใจในระดับมาก 7 ข้อ ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และมากที่สุด 12 ข้อ ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 4.50 – 5.00) และความคิดเห็นของผู้ปกครองในทุกเรื่องแตกต่างกันน้อย (ค่า S.D. น้อยกว่า 1.00)

.....มีต่อตารางที่ 68 ถึงตารางที่ 70

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินครั้งนี้ เป็นการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดทองย้อย (วุฒิกมประชาณุกูล) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

#### จุดประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมด้านวินัยนักเรียนระหว่างก่อนกับหลังดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
3. เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู - อาจารย์ ผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

#### วิธีดำเนินการประเมิน

1. ประชากรประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 จำนวน 487 คน ครู - อาจารย์จำนวน 44 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 487 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดทองย้อยฯ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2541 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 55 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 55 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 55 คน ครู - อาจารย์ในโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 44 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 220 คน ปีการศึกษา 2542 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 55 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 55 คน ครู - อาจารย์ จำนวน 44 คน ผู้ปกครอง 165 คน ปีการศึกษา 2543 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 55 คน นักเรียนระดับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 55 คน ครู – อาจารย์ จำนวน 44 คน และผู้ปกครอง จำนวน 110 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนและความพึงพอใจของครู-อาจารย์ที่มีต่อโครงการ แบบทดสอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สร้างตามแบบของลิเคอร์ท ส่วนแบบสอบถามพฤติกรรมนักเรียนแยกเป็นระดับพฤติกรรมหลัก 5 ประเด็น คือ การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎจรรยาบรรณความสะอาด และจริยธรรม ตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน ช่วยตรวจสอบและแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 20 คน ครู – อาจารย์ 5 คน ผู้ปกครอง 5 คน นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามมี 3 ชุด ชุดที่ 1 จำนวน 40 ข้อ สำหรับสอบถามนักเรียนและครู – อาจารย์ ชุดที่ 2 จำนวน 34 ชุด สำหรับสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ชุดที่ 3 จำนวน 19 ชุด สำหรับสอบถามครู – อาจารย์ ผู้ปกครอง

### 3. การรวบรวมข้อมูล

3.1 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามก่อนดำเนินโครงการและหลังดำเนินโครงการตามแผนผังการเก็บรวบรวมข้อมูล ในบทที่ 3 โดยใช้แบบสอบถามชุดที่ 1

3.2 ให้นักเรียนและครู – อาจารย์ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 ผู้ปกครองนักเรียนตอบแบบสอบถามชุดที่ 2 หลังดำเนินการตามโครงการทุกปีการศึกษา (2541 – 2543)

3.3 ครู – อาจารย์ ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามชุดที่ 3 หลังการดำเนินการตามโครงการทุกปีการศึกษา (2541 – 2543)

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมด้านวินัยตามการรับรู้ของนักเรียนและตามการรับรู้ของครู – อาจารย์ ระหว่างก่อนกับหลังดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ใช้สถิติ t-test ตามแผนผังการเปรียบเทียบในบทที่ 3

4.2 คะแนนความคิดเห็นของครู - อาจารย์ในโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนใช้สถิติ  $\bar{x}$ , S.D. และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3

4.3 คะแนนความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนใช้สถิติ  $\bar{x}$ , S.D. และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3

4.4 คะแนนความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ผู้ปกครองที่มีต่อโครงการใช้สถิติ  $\bar{x}$ , S.D. และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

### สรุปผลการประเมิน

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมด้านวินัยตามการรับรู้ของนักเรียนและการรับรู้ของครู – อาจารย์ ระหว่างก่อนกับหลังดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ในปีการศึกษา 2541 – 2543 พบว่า ปีการศึกษา 2541 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6 ปีการศึกษา 2542 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ปีการศึกษา 2543 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 หลังดำเนินการตามโครงการนักเรียนมีพฤติกรรมด้านวินัยทั้ง 5 ด้าน คือ การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎจราจร ความสะอาด และจริยธรรมสูงกว่าก่อนดำเนินการตามโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครู – อาจารย์ ในโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ในปีการศึกษา 2541 – 2543 พบว่า หลังดำเนินการตามโครงการ นักเรียนมีพฤติกรรมด้านวินัยทั้ง 5 ด้าน คือ การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎจราจรอยู่ในระดับที่พอใจมาก ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และครู – อาจารย์ มีความคิดเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (S.D. มีค่าน้อยกว่า 1.00)

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ในปีการศึกษา 2541 – 2543 พบว่า หลังดำเนินการตามโครงการ นักเรียนมีพฤติกรรมด้านและพฤติกรรมด้านการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวและเดินแถว ความสะอาดและจริยธรรม อยู่ในระดับที่พอใจมาก ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และผู้ปกครองมีความคิดเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (S.D. มีค่าน้อยกว่า 1.00)

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครู – อาจารย์ ผู้ปกครองที่มีต่อโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ในปีการศึกษา 2541 – 2543 พบว่า หลังดำเนินการตามโครงการครู – อาจารย์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้งด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ผลของโครงการและผลกระทบของโครงการ ( $\bar{x}$  อยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และครู – อาจารย์ มีความคิดเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (S.D. มีค่าน้อยกว่า 1.00) สำหรับผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านปัจจัยด้านกระบวนการ ผลของโครงการและผลกระทบของโครงการ ( $\bar{x}$  มีค่าอยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49) และครู – อาจารย์ มีความคิดเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกันน้อย (S.D. มีค่าน้อยกว่า 1.00)

### อภิปรายผล

จากผลการประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนพบว่า พฤติกรรมด้านวินัยทั้ง 5 ด้านคือ การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน การเข้าแถวและเดินแถว การปฏิบัติตามกฎจราจร ความสะอาด และจริยธรรมอยู่ในระดับที่ครู – อาจารย์ และผู้ปกครองพอใจมากเนื่องจากทุกโครงการย่อย ทั้ง 8 โครงการได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากคณะครู – อาจารย์ในโรงเรียน ผู้ปกครองของนักเรียนและนักเรียนทุกระดับชั้นโดยเฉพาะครู – อาจารย์ในโรงเรียนทุกคน ก่อนเริ่มโครงการได้ทำความเข้าใจในกิจกรรมของโครงการและมีความเห็นตรงกันว่า การเสริมสร้างให้นักเรียนมีวินัยที่ดี เป็นสิ่งสำคัญและเป็นที่ต้องการของผู้ปกครอง สังคม ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองดีขึ้นแล้ว ก็จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นด้วย นอกจากนี้การมีวินัย ยังมีความสำคัญต่อการทำงานในหน่วยงานต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน เพราะถ้าขาดซึ่งวินัยแล้ว จะส่งผลเสียหายอย่างมากต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศ ซึ่งมีตัวอย่างให้เห็นอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและช่วยกันปลูกฝังเพื่อสร้างพื้นฐานที่ดีตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป

### ข้อเสนอแนะ

1. โครงการย่อยทั้ง 8 โครงการ โรงเรียนควรดำเนินการต่อไปให้เหมือนกับกิจกรรมปกติ

2. ควรทำโครงการใหม่ๆ เพิ่มขึ้น โดยแต่ละโครงการมุ่งเน้นส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
3. ควรร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนหรือชุมชนให้มากขึ้นในการทำโครงการต่างๆ
4. แต่ละโครงการควรมีการประเมินผลทุกขั้นตอนในการดำเนินงาน
5. ควรศึกษาต่อไปว่า เมื่อนักเรียนมีวินัยดีแล้วจะมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนหรือไม่

## บรรณานุกรม

- จัด แก้วเกิด. 2536. การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนบ้าน  
ซอนเหล็กไฟ. สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอหนองม่วง จ.ลพบุรี.  
ธรรมบุญ มงคลยง. มปป. การประเมินโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนวัด  
ทองย้อย (วัดนิคมประสาธน์). สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านนา  
จ.นครนายก.
- ธนาสุรณี สรณะ. 2539. การประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของ  
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดจันทบุรี.  
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญมี พันธุ์ไทย. 2542. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์  
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. 2537. ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ตีรกันันท์. 2543. การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ.  
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิริยานูวัฒน์. 2541. วิธีวิทยาการประเมินการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :  
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- \_\_\_\_\_. 2540. รวบรวมบทความทางการประเมิน. กรุงเทพมหานคร :  
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- \_\_\_\_\_. มปป. หน่วยที่ 15 การกำกับงานและการประเมินโครงการ. กอง  
แผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. 2527. “การประเมินโครงการและแผนงาน” ในโครงการปรับปรุง  
ประสิทธิภาพการวางแผนและการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด.  
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ,  
ป.สัมพันธ์พาณิชย์.

อุทัย บุญประเสริฐ .2527.“การบริหารแผนและโครงการ:ระบบและกระบวนการติดตาม  
ควบคุมกำกับและประเมินผล” โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการวางแผน  
และการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด. สำนักงานคณะกรรมการการ  
ประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, ป.สัมพันธ์พาณิชย์.

Kirkpatrick, D.L. (1978). Evaluating in-house training progress. **Training and  
Development Journal**, 32(9), 6-9.